Reg No 2677
ABC Certified
ايڊيٽر: اعجاز مهر
روزاني
سنڌيار
ڪراچي
Daily SINDHYAR Karachi
NTN 4129440-8 www.dailysindhyar.com
جلد :12 | چنڇر 20 اپريل 2024ع بمطابق 11 شوال المڪرم 1445هه | شمارو: 190 | قيمت 10 رپيا

ڪراچي ۾ پرڏيهين جي گاڏي تي آپگهاتي حملو، اهلڪار شهيد، ٻه دهشتگرد جهنم واصل

لانڍي جي مانسهرا ڪالوني ۾ پرڏيهي شهرين جي گاڏي تي آپگهاتي حملو ٿيو. پوليس، سڪيورٽي ادارا ۽ امدادي ٽيمون واقعي واري هنڌ پهچي ويا، لاش ۽ زخمين کي ڪٽائي جناح اسپتال پهچايو

شروعاتي طور لڳي ٿو دهشتگردن جو انگ 2 هو ۽ ٻئي پيادل هئا، هڪ دهشتگرد گاڏي ويجهو پاڻ کي ڌماڪي سان اڏائي ڇڏيو، هڪ دهشتگرد گاڏي تي فائرنگ ڪئي: پوليس

وين ۾ پنج پرڏيهي سوار هئا، سمورا پرڏيهي شهري محفوظ آهن، پرڏيهي شهرين کي محفوظ هنڌ منتقل ڪيو ويو آهي، پوليس علائقي کي گهيري ۾ آڻي ڇڏيو آهي ۽ ڪارروائي ڪئي پئي وڃي

پرڏيهي زمزمه ڪان ايڪسپورٽ پروسيسنگ زون ۾ ڪم ڪرڻ ويندا آهن، پرڏيهي جي وين کي موٽرسائيڪل سوار آپگهاتي بمبار ذريعي نشانو بڻايو ويو، واقعي واري هنڌ تان هڪ ڪلاشنڪوف، دستي بمن سان ڀريل بيگ به ملي

ٻن گاڏين ۾ زمزمه ڪان نڪتا هئاسين، مانسهرا ڪالوني ويجهو ڌماڪو ٿيو، ڌماڪي بعد هڪ دهشتگرد گاڏي پٺيان فائرنگ ڪري رهيو هو: سيڪيورٽي گارڊ جون ميڊيا سان ڳالهيون

ڌماڪي جي زخمين ۾ 45 ورهين جو نور محمد، لنگر خان ۽ سلمان مسيح شامل آهن، ٻنهي جي حالت ڳڻتي جوڳي آهي جڏهن ته زخمين ۾ ڪو به پرڏيهي شامل نه آهي : اسپتال انتظاميا

ڪراچي (رپورٽر) ڪراچي ۾ پرڏيهي شهرين جي گاڏي پرسان ڌماڪي ٿيو جڏهن ته 2 دهشتگرد مارجي ويا، جڏهن ته هڪ سيڪيورٽي اهلڪار علاج دوران دم ڏئي ڇڏيو. ڪراچي جي علائقي لانڍي جي مانسهرا ڪالوني ۾ پرڏيهي شهرين جي گاڏي تي آپگهاتي حملو ٿيو ته ٻه دهشتگرد مارجي ويا ۽ ٻن سڪيورٽي گارڊن سميت 3 ڄڻا زخمي ٿي پيا. ڌماڪي بعد پوليس، سڪيورٽي ادارا ۽ امدادي ٽيمون واقعي واري هنڌ پهچي ويا، جن مارجي ويلن جا لاش ۽ زخمين کي ڪٽائي جناح اسپتال پهچايو. پوليس جو چوڻ آهي ته مانسهرا ڪالوني ۾ آپگهاتي بمبار پرڏيهي شهرين جي گاڏي تي ڌماڪو / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 01

ڪراچي: دهشتگردي جو نشانو بڻيل وين واقعي واري جاءِ تي بيٺل آهي

قومي اسيمبليءَ جو اجلاس، دهشتگردن کي انهن جي ٻوليءَ ۾ ئي جواب ڏنو ويندو: اعظم نذير تارڙ

اسپيڪر صاحب، اوهان هڪ غير آئيني ڪم ڪيو آهي، اِهو ميمبر اسان جو رڪن ناهي پر اوهان ڪائنس حلف ورتو، جيڪڏهن اوهان اجلاس آئين هلائي رهيا آهيو ته اسان ڪورم جي نشاندگي ڪنداسين: نور عالم خان

ملڪ ۾ آئيني ۽ قانوني شين جي ڪوٽ آهي، مهانگائي جا مسئلا آهن، اسان قسم کنيو آهي ته آئين جي پاسداري ڪنداسين، آئين جي پيڇڪڙي ٿي رهي آهي: مخالف ڌر اڳواڻ عمر ايوب

حڪومتي ۽ اپوزيشن بئنچن ۾ چڪتاڻ نظر اچي رهيو آهي، پارليامينٽ جي صبر کي چئلينج ڪيو ويو ته هتي ڪو به ماءُ جو پٽ ڳالهائي نه سگهندو: پ پ اڳواڻ قادر پٽيل

حيرت آهي ته قانون ڪير پڙهائي رهيو آهي، خبر ناهي قانون ڪٿان پڙهيو پيو وڃي، اجلاس جاري آهي تقرير تي بحث ايجنڊا تي اچي ويندي، صدر جي تقرير دوران جيڪو ٿيو اهو شرمناڪ آهي: اعظم نذير تارڙ

5 ڏهاڪن کان پاڪستان دهشتگردن جي نشاني تي آهي، انهن عنصرن خلاف قدم کنيا پيا وڃن، دهشتگردن کي ملڪ ۾ واپس آندو ويو، دهشتگردن سان ڪنهن به قسم جون ڳالهيون نه ٿينديون

اسلام آباد (م ر د) قانون واري وفاقي وزير سينيٽر اعظم نذير تارڙ هڪ ڀيرو وري ان معاملي تي حڪومت جي پاليسي واضح ڪندي چيو آهي ته دهشتگردن سان ڪنهن به قسم جون ڳالهيون نه ٿينديون. اسپيڪر اياز صادق جي صدارت هيٺ ٿيل قومي اسيمبليءَ جو اجلاس شروع ٿيو ته سني اتحاد ڪائونسل جي پير ظهور حسين قريشي ۽ ڄي يو آءِ جي صدف احسان قومي اسيمبلي جي ميمبر / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 03

اسلام آباد: وفاقي وزير عطاءُ الله تارڙ قومي اسيمبليءَ ۾ ڳالهائي رهيو آهي

ڪچي جي ڌاڙيلن خلاف جديد ٽيڪنالاجي جي مدد سان گڏيل آپريشن جو فيصلو

محسن نقوي جي صدارت هيٺ نيڪٽا هيڊڪوارٽر ۾ نيشنل ايڪشن پلان تي عملدرآمد لاءِ جائزي ڪميٽي جو اجلاس

اسلام آباد (م ر د) وفاقي گهرو وزير محسن نقوي جي صدارت هيٺ اجلاس ۾ ڪچي جي علائقن ۾ موجود شريسندن جي مڪمل خاتمي لاءِ جديد / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 04

اسلام آباد: وفاقي وزير محسن نقوي اجلاس جي صدارت ڪري رهيو آهي

غير پارلياماني ٻولي جي استعمال تي جمشيد دستي ۽ محمد اقبال جي اسيمبلي رڪنيت هڪ اجلاس لاءِ معطل

اسلام آباد (م ر د) قومي اسيمبلي اسپيڪر اياز صادق قومي اسيمبلي ميمبر جمشيد دستي ۽ محمد / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 05

وڏي وزير مراد علي شاهه پاران مانسهره ڪالوني واقعي جو نوٽيس، رپورٽ طلب

پوليس جي بروقت ڪارروائي سان پرڏيهي مهمان محفوظ رهيا، هڪ گارڊ زخمي ٿيو: رپورٽ

دهشتگرد ڪير هئا، ڪٿان آيا هئا ۽ سندن مددگارن سميت معلومات حاصل ڪئي وڃي: وڏو وزير

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ جي وڏي وزير مراد علي شاهه ڪراچي جي مانسهره ڪالوني ۾ پرڏيهين جي گاڏي تي ٿيل حملي جي مذمت ڪندي آءِ جي سنڌ کان رپورٽ طلب ڪري ورتي آهي. وڏي وزير مراد علي شاهه کي ڏنل رپورٽ موجب، پوليس / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 08

عالمي مالياتي ادارن آءِ ايم ايف کان مختصر مدي وارو پروگرام وٺڻ جي صلاح ڏئي ڇڏي

واشنگٽن ۾ پاڪستان جي معاشي ٽيم جي مالياتي ادارن ۽ دوست ملڪن جي اختيارين سان غير رسمي مشاورت

عالمي مالياتي ادارن جي اختيارين پاڪستان جي معاشي ٽيم کي آءِ ايم ايف کان وڏي عرصي بجاءِ ٿورڙي وقت وارو پروگرام وٺڻ جي صلاح ڏني

ادارن ٽيڪس نظام کي بجيٽلائز ۽ هر قسم جي رليف کي ختم ڪرڻ جو مشورو پڻ ڏنو، حڪومتي ڪمپنين جي تيز رفتار نجڪاري لاءِ به چيو

واشنگٽن (م ر د) عالمي مالياتي ادارن پاڪستان کي آءِ ايم ايف کان مختصر مدي وارو پروگرام وٺڻ جي صلاح ڏئي ڇڏي. واشنگٽن ۾ پاڪستان جي معاشي ٽيم عالمي مالياتي ادارن ۽ دوست ملڪن جي معاشي اختيارين سان غير رسمي / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 09

صدر جي تقرير دوران گوڙ ڪندڙ ميمبر پولا قرار، مخالف ڌر آصف کان ڏڄي ٿي: بلاول ڀٽو زرداري

اسان ته آمريتن جا مقابلا ڪيا، انهن کان ڏڄڻ وارا ناهيون، اپوزيشن جي ٻن ميمبرن جي معطلي ضروري هئي

هڪ مثال ضرور سيٽ ڪرڻ گهرجي ته پارليامينٽ جي رولز جي دائري ۾ رهي ميمبرن کي ڪم ڪرڻ گهرجي

دائري ۾ رهي ڪم ڪيو ويندو ته اپوزيشن کي ويلڪم ڪنداسين، اپوزيشن وارا آصف کان ڏڄن ٿا

اسلام آباد (م ر د) پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري صدر آصف علي زرداري جي تقرير دوران گوڙ ڪندڙ اپوزيشن ميمبرن کي جهنگل جو پولو قرار / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 06

اسلام آباد: پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري سان پارٽي اڳواڻ ملاقات ڪندي

اسٽاڪ ايڪسچينج ۾ 100 انڊيڪس تاريخ جي بلند ترين سطح تي پهچي ويو

ڪراچي (رپورٽر) پاڪستان اسٽاڪ ايڪسچينج ۾ 100 انڊيڪس تاريخ جي بلند ترين / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 07

هن سال اسان به حج معاملن جي نگراني ڪنداسين: اسلام آباد هاءِ ڪورٽ

هر سال 5_5 ماڻهو سيڪريٽرين ۽ وزيرن طرفان موڪليا ويندا آهن

جيڪڏهن ڪنهن ٽيڪسي بابت به شڪايت ڪئي ته توهان جو خير ناهي

اسلام آباد (م ر د) اسلام آباد هاءِ ڪورٽ جي جسٽس ارباب محمد طاهر مذهبي معاملن واري وزارت کي حج پاليسيءَ ۾ مڪمل سهولتون فراهم ڪرڻ جو حڪم ڏيندي چيو آهي ته هن سال اسان به حج معاملن جي نگراني ڪنداسين. اسلام / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 10

بلوچستان جي 14 رڪني ڪابينا حلف کڻي ورتو

ڪابينا جي حلف برادري واري تقريب، بلوچستان جي گورنر ملڪ عبدالولي ڪاڪڙ ڪابينا کان حلف ورتو

مير صادق عمراڻي، علي مدد جتڪ، ظهور بليدي، نور محمد دمڙ، سردار فيصل جمالي، سردار سرفراز ڊومڪي، عبدالرحمان کيتران شامل

ڪوئيٽا (م ر د) بلوچستان جي 14 رڪني صوبائي ڪابينا حلف کڻي ورتو. بلوچستان ڪابينا جي حلف برادري واري تقريب گورنر هائوس ڪوئيٽا ۾ ٿي، بلوچستان جي گورنر ملڪ عبدالولي ڪاڪڙ ڪابينا کان حلف ورتو. ڪابينا ۾ مير صادق عمراڻي، علي مدد جتڪ، ظهور بليدي، نور محمد دمڙ، سردار فيصل جمالي، / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 11

پشاور ۽ بلوچستان جي چيف جسٽسز جي نالن جي منظوري

صدر پشاور هاءِ ڪورٽ جي چيف جسٽس لاءِ جسٽس اشتياق ابراهيم جي نالي جي منظوري ڏني

اسلام آباد (م ر د) صدر آصف علي زرداري پشاور ۽ بلوچستان جي هاءِ ڪورٽن جي چيف جسٽسز جي نالن جي منظوري ڏئي ڇڏي. صدر پشاور هاءِ ڪورٽ / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 12

سنڌ ۾ اسپورٽس سٽي ٺاهڻ ۽ ڊويزنل سطح تي اسپورٽس گيمز شروع ڪرڻ جو اعلان

صوبائي وزير سردار محمد بخش مهر جي صدارت هيٺ سنڌ جي 45 اسپورٽس ايسوسي ايشنز جو اجلاس منعقد ٿيو

نيشنل گيمز ۽ ڊويزنل سطح تي اسپورٽس گيمز ڪرائڻ لاءِ تياري ڪئي وڃي، اسپورٽس سٽي ٺاهڻ جي لاءِ پرپوزل تيار ڪيو وڃي: محمد بخش مهر

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ سرڪار صوبي ۾ سنڌ اسپورٽس سٽي ٺاهڻ ۽ ڊويزنل سطح تي اسپورٽس گيمز شروع ڪرڻ جو اعلان ڪري ڇڏيو آهي. سنڌ جي رانديون واري صوبائي وزير سردار محمد بخش مهر جي صدارت هيٺ سنڌ جي / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 13

پارتي عام چونڊن جي پهرئين مرحلي ۾ ووٽ جو وقت ختم

پهرئين مرحلي ۾ 21 رياستن جي 102 سيٽن تي ووٽ وڌا ويا

102 سيٽن تي مجموعي ووٽر ٽرن آئوٽ 59.71 سيڪڙو رهيو

نئين دهلي (م ر د) ڀارت ۾ عام چونڊن جي پهرئين مرحلي ۾ ووٽنگ جو وقت ختم ٿي ويو. ڀارت ۾ عام چونڊن جي پهرئين مرحلي ۾ ووٽنگ / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 14

چونڊيل ميمبرن کي حلف کان روڪڻ آئين جي پيڇڪڙي آهي: پشاور هاءِ ڪورٽ جو فيصلو

عدالت خيبر پختونخواهه ۾ سينيٽ چونڊن کان اڳ عورتن ۽ اقليتي ميمبرن کان حلف وٺڻ جو حڪم ڏئي ڇڏيو

عدالت فيصلي ۾ خيبر پختونخواهه جي وڏي وزير ۽ صوبائي ڪابينا کي اجلاس طلب ڪرڻ لاءِ قدم کڻڻ جو حڪم ڏنو

ٻن هفتن اندر ڪي پي اسيمبلي جو اجلاس گهرائي سينيٽ جي چونڊن کان اڳ نون چونڊيل ميمبرن کان حلف ورتو وڃي

پشاور (م ر د) پشاور هاءِ ڪورٽ مخالف ڌر جي عورتن ۽ اقليتي ميمبرن کان حلف وٺڻ جو حڪم ڏئي ڇڏيو. پشاور هاءِ ڪورٽ جي جسٽس ايس ايم عتيق شاهه 24 صفحن تي ٻڌل فيصلو لکيو. عدالت فيصلي ۾ خيبر پختونخواهه جي وڏي / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 16

ملڪ جي اڪثر حصن ۾ اين ايڇ اي نيٽ ورڪ ٽريفڪ لاءِ بحال آهي: پڌرائي

قراقرم شاهراهه تي ڪجهه جايون لينڊ سلائيڊنگ سبب بند آهن

گلگت بلتستان ۾ گيتي داس کان چلاس جي مقام تان برف هٽائي پئي وڃي

ڪراچي (رپورٽر) تازو برسات ۽ ٻوڏ جي ڏينهن ۾ اين ايڇ اي انتظاميا روڊن تي ٽريفڪ کي بحال رکڻ ۾ مصروف آهي. چيئرمين اين ايڇ اي ارشد مجيد / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 15

ٽي ايل پي بابت انٽيليجنس جي ڪا به رپورٽ پنجاب حڪومت سان شيئر نه ڪئي وئي: شهباز شريف

فيض آباد ڌرڻي جو اندازو نه هو ڊي راولپنڊي، ڪمشنر، سي پي او ۽ آر پي او کي امن ڪميٽيءَ طرفان واضح هدايتون مليون هيون

پابندي گهرو وزارت پنهنجي مينڊيٽ موجب لاڳو ڪري سگهي پئي، طاقت جي استعمال سبب امن امان جي صورتحال بگڙجڻ جو خدشو هو

ٽي ايل پي جي اڳواڻن سان سياسي ڳالهيون ٿي رهيون هيون، ٽي ايل پي ۽ وفاقي حڪومت ۾ معاهدي ۾ اتفاق ٿيو هو

اسلام آباد (م ر د) فيض آباد ڌرڻي جي انڪوائري ڪندڙ ڪميشن کي ان وقت پنجاب جي وڏي وزير شهباز شريف جو ڏنل بيان سامهون اچي ويو آهي. شهباز شريف فيض آباد ڌرڻو ڪميشن کي ڏنل بيان ۾ چيو ته پنجاب ۾ امن امان جي معاملن تي ڪابينا جي ماتحت امن ڪميٽي جوڙي وئي هئي جيڪا صوبائي قانون واري وزير ۽ ڪجهه ٻين اهم صوبائي وزيرن تي ٻڌل هئي، هن پنهنجي بيان ۾ ٻڌايو ته ٽي ايل پي (تحريڪ لبيڪ پاڪستان) بابت انٽيليجنس جي ڪا به رپورٽ صوبائي حڪومت سان شيئر نه ڪئي وئي هئي، ان وقت فيض آباد ڌرڻي جو اندازو نه هو ڊي راولپنڊي، ڪمشنر، / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 18

اسلام آباد: وزيراعظم شهباز شريف اجلاس جي صدارت ڪندي

هاري ڪارڊ بابت جوڙيل سنڌ ڪابينا جي ذيلي ڪميٽي جو پهريون اجلاس، مختلف تجويزن تي غور

هاري ڪارڊ جو نالو پيپلز هاري ڪارڊ يا بينظير هاري ڪارڊ رکيو وڃي، ڪٽڪ ۽ قدرتي آفتن جي صورت ۾ مدد ڪئي ويندي: محمد بخش مهر

هارين کي فارم ست مختيارڪارن کان تصديق ڪرائڻي پوندي، جيڪڏهن ڪو زمين وڪرو ڪندو ته ان کي ڪارڊ حڪومت کي واپس ڪرڻو پوندو

پهرين مرحلي ۾ 1 لک 70 هزار هارين لاءِ هاري ڪارڊ ٺاهيا وڃن، سموريون تجويزون سنڌ ڪابينا آڏو رکنداسين: جام خان شورو

ڪراچي (رپورٽر) هاري ڪارڊ بابت جوڙيل سنڌ ڪابينا جي ذيلي ڪميٽي جو پهريون اجلاس سيڪريٽري زراعت جي آفيس ۾ زراعت واري صوبائي وزير سردار محمد بخش مهر ۽ آبپاشي واري وزير جام خان شورو جي صدارت هيٺ ٿي گذريو اجلاس ۾ ميمبر سنڌ اسيمبلي پير مجيب الحق، سينيئر ميمبر بورڊ آف روينيو، سيڪريٽري زراعت سنڌ ۽ ٻين آفيسرن شرڪت ڪئي. جنهن ۾ ڪابينا جي ذيلي ڪميٽي کي ڪسان ڪارڊ بابت بريفنگ ڏني وئي، زراعت واري وزير سردار محمد بخش مهر اجلاس ۾ ڳالهائيندي چيو آهي ته سنڌ حڪومت هارين جي ترقي تي خاص توجه ڏئي رهي آهي، پارٽي قيادت / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 17

ڪراچي: صوبائي وزير جام خان شورو، محمد بخش مهر ۽ ٻيا هاري ڪارڊ بابت اجلاس ۾ ويٺل

خطن جو معاملو، اسلام آباد هاءِ ڪورٽ سيني ججن کان تجويزون گهري ورتيون

ڊسٽرڪٽ اينڊ سيشن جج ايسٽ ۽ ويسٽ اسلام آباد کان به تجويزون گهريون ويون

ججن جي تجويزن ڪانپوءِ فل ڪورٽ گهرائڻ بابت فيصلو ٿيندو

اسلام آباد (م ر د) اسلام آباد هاءِ ڪورٽ جي 6 ججن جي خط جي معاملي ۾ اهم اڳڀرائي سامهون آئي آهي. ذريعن موجب اسلام آباد هاءِ ڪورٽ / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 20

اپريل ۾ غير معمولي برساتون، 30 ورهين جو رڪارڊ ٽٽي ويو

بلوچستان ۾ 300 سيڪڙو ۽ خيبر پختونخواهه ۾ 90 سيڪڙو وڌيڪ برساتون

غير معمولي برساتون موسمياتي تبديلين سبب ٿيون: ماهر

ڪراچي (رپورٽر) پاڪستان ۾ اپريل مهيني ۾ برسات جو 30 ورهين جو رڪارڊ ٽٽي ويو. اپريل مهيني ۾ معمول کان 99 سيڪڙو وڌيڪ برساتون / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 19

سينيئر وزير شرجيل ميمڻ جي هدايت تي منشيات وڪرو ڪندڙن خلاف مهم جاري

چئن منشيات وڪرو ڪندڙن کي گرفتار ڪري 5 ڪلو چرس، اڌ ڪلو هيروئن، ديسي شراب ۽ هٿيار هٿ ڪيا ويا

سنڌ سرڪار منشيات کان پاڪ مستقبل کي يقيني بنائڻ لاءِ پرعزم آهي، منشيات وڪرو ڪندڙن جو خاتمو ڪيو ويندو

منشيات وڪرو ڪندڙ ڪنهن نرمي جي اميد نه رکن، حڪومت قانون جي ڀرپور طاقت سان کين پڪڙ ۾ آڻيندي

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ جي سينيئر وزير شرجيل انعام ميمڻ جي هدايتن تي منشيات وڪرو ڪندڙن خلاف ڪريڪ ڊائون تيز ڪندي مختلف ضلعن مان وڌيڪ چئن منشيات وڪرو ڪندڙن کي گرفتار ڪري 5 ڪلو چرس، اڌ ڪلو هيروئن، ديسي / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 22

فلسطين کي گڏيل قومن جي مڪمل رڪنيت ڏيڻ جو وقت اچي ويو آهي: پاڪستان

گڏيل قومن ۾ فلسطين جي رڪنيت جي ٺهراءَ کي آمريڪا طرفان ويٽو ڪرڻ تي افسوس آهي

75 سالن کان ظلم سهندڙ فلسطين کي رڪنيت ڏيڻ سان کين حق ڏيڻ جي تصديق ٿيندي ۽ تاريخي انصاف هوندو

فلسطيني عوام جو حق آهي ته اهي 4 جون 1967 جي جاگرافيائي حدن موجب خود مختيار ۽ آزاد ملڪ ۾ رهن

اسلام آباد (م ر د) پاڪستان چيو آهي ته گڏيل قومن ۾ فلسطين جي رڪنيت جي ٺهراءَ کي آمريڪا طرفان ويٽو ڪرڻ تي افسوس آهي. پرڏيهي ڪاتي جي ترجمان پنهنجي بيان ۾ چيو ته پاڪستان سمجهي ٿو فلسطين کي گڏيل قومن جي / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 25

11 سيڪڙو پاڪستانين ٽيڪس چوري جي حمايت ڪري ڇڏي: گيلپ سروي

84 سيڪڙو عوام ٽيڪس ڏيڻ جي حمايت ڪندي ٽيڪس چوري کي غلط قرار ڏنو

ٽيڪس ڏيڻ جي حامي پاڪستانين ٽيڪس چوري کي غلط ۽ ملڪي معيشت لاءِ وڏو نقصان قرار ڏنو

اسلام آباد (م ر د) پاڪستان جي 84 سيڪڙو عوام ٽيڪس ڏيڻ جي حمايت ڪندي ٽيڪس چوري کي غلط قرار ڏئي ڇڏيو. گيلپ پاڪستان عوامي / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 21

چارسده: اي اين پي اڳواڻ ايمل ولي خان پريس ڪانفرنس ڪري رهيو آهي

سپريم ڪورٽ جاسوسي جي مبينا جوابدار جي ضمانت جي درخواست خارج ڪري ڇڏي

درخواستگذار افغانستان جو شهري هجڻ ثابت ناهي ٿيو، جوابدار پاڪستاني آهي، پاسپورٽ ۽ سڃاڻپ ڪارڊ به گڏ لڳايو آهي: وڪيل

جوابدار جو سڃاڻپ ڪارڊ بلاڪ ڪيو ويو آهي، توهان فريش گرائونڊ تي ٽرائل ڪورٽ ۾ ضمانت جي درخواست داخل ڪيو

اسلام آباد (م ر د) سپريم ڪورٽ جاسوسي جي مبينا جوابدار محمد دين جي ضمانت جي درخواست خارج ڪري ڇڏي، جسٽس محمد علي مظهر ۽ جسٽس عائشا ملڪ تي ٻڌل ٻه رڪني بئنچ جاسوسي جي مبينا جوابدار محمد دين جي ضمانت / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 23

دهشتگردن پرڏيهي شهرين کي نشانو بڻائڻ جي ڪوشش ڪئي: ڊي آءِ جي ايسٽ

حملي آور دهشتگردن پيادل اچي گاڏي تي حملو ڪيو، حملي آورن وٽ 6 دستي بم، ايس ايم جي ۽ 3 ميگزين هئا

جنهن وين کي نشانو بڻايو ويو، ان جي پويان ڪمپني آفيسر جي گاڏي هئي، آفيسر جي گاڏي جي پويان ڪمپني جي سيڪيورٽي گارڊن جي گاڏي هئي

ڪراچي (رپورٽر) ڊي آءِ جي ايسٽ اظفر مهيسر چيو آهي ته دهشتگردن پرڏيهي شهرين کي نشانو بڻائڻ جي ڪوشش ڪئي، حملي آور دهشتگردن پيادل اچي گاڏي تي حملو ڪيو، حملي آورن وٽ 6 دستي بم، ايس ايم جي ۽ 3 ميگزين هئا، حملي / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 26

صوبي ۾ صنعتي ترقي لاءِ سمورن اسٽيڪ هولڊرز کي گڏجي ڪم ڪرڻو پوندو: جام اڪرام الله ڌاريجو

آفيسر صوبي ۾ ڪاروباري ۽ صنعتي سرگرمين کي هٿي وٺرائڻ لاءِ صنعتڪارن ۽ واپاري برادري سان سٺا ورڪنگ لاڳاپا برقرار رکن

صنعتي زونن ۾ انفراسٽرڪچر کي بهتر بڻايو وڃي، حدخليون ختم ڪيون وڃن ۽ ملازمن کي بروقت پگهارون ڏنيون وڃن

نون صنعتي زونن ۾ پلاٽن کي درخواست گذارن کي جلد کان جلد قبضو ڏنو وڃي ته جيئن هو صنعتون قائم ڪن

ڪراچي (رپورٽر) صنعت ۽ واپار واري ڪاتي جو هڪ تعارفي اجلاس صنعت ۽ واپار واري صوبائي وزير جام اڪرام الله ڌاريجو جي صدارت / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 27

ڪراچي: صوبائي وزير جام اڪرام ڌاريجو اجلاس جي صدارت ڪندي

ڪينيا جي آرمي چيف سميت 10 فوجي آفيسر هيلي ڪاپٽر حادثي ۾ اجل جو شڪار

نيروبي (م ر د) ڪينيا ۾ ملٽري هيلي ڪاپٽر حادثي جي نتيجي ۾ آرمي چيف جنرل فرانسس اوگولا / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 28

خيبرپختونخواهه ۾ برسات سبب حادثن ۾ 36 ڄڻا فوت ٿي ويا

برساتن سبب 388 گهر مڪمل ۽ 2 هزار گهرن کي جزوي نقصان پهتو

پي ڊي ايم برسات متاثرن جي امداد لاءِ 11 ڪروڙ رپيا جاري ڪري ڇڏيا

پشاور (م ر د) خيبرپختونخواهه ۾ تازين برساتن سبب پيش ايندڙ حادثن ۾ 36 ڄڻا فوت ۽ 53 زخمي ٿي پيا، صوبائي ڊيزاسٽر مئنيجمينٽ اٿارٽي / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 30

عالمي واٽر سمٽ، ڪراچي واٽر اينڊ سيوريج ڪارپوريشن جي سي اي او ملڪ جي نمائندگي ڪئي

سڄي دنيا مان 300 عالمي واٽر ليڊر لنڊن ۾ گڏ ٿيا، واٽر ڪارپوريشن ۾ جاري اداري سڌارن تي تفصيلي خيال جي ڏي وٺ

سيد صلاح الدين احمد کي گلوبل واٽر انٽيليجنس طرفان ڏکڻ ايشيا مان اسٽيئرنگ ڪميٽي جو ميمبر چونڊيو ويو

سي اي او واٽر ڪارپوريشن 2030 تائين پائيدار ترقي جي مقصدن تي عالمي ڪارڪردگي جي روڊ ميپ ۾ پڻ حصو ورتو

ڪراچي (رپورٽر) چيف ايگزيڪيوٽو آفيسر ڪراچي واٽر اينڊ سيوريج ڪارپوريشن انجنيئر سيد صلاح الدين احمد عالمي واٽر سمٽ ۾ پاڪستان / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 24

لنڊن ۾ منعقد ٿيندڙ گلوبل واٽر سمٽ 2024 ۾ انجنيئر سيد صلاح الدين احمد پاڪستان جي نمائندگي ڪندي

راولپنڊي: عورت هڪ ئي وقت 6 ٻارن کي جنم ڏئي ڇڏيو، ٻار ۽ ماءُ مڪمل صحتياب قرار

راولپنڊي (م ر د) راولپنڊي ۾ عورت هڪ ئي وقت 6 صحتمند ٻارن کي جنم ڏئي ڇڏيو ذريعن موجب / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 31

ڪراچي: پينو فقيرن ۾ حدبندي جو تڪرار عدالت پهچي ويو، درخواست رد

مجبور ماڻهن جي جذبن جو قدر آهي پر اهڙو فيصلو نه ٿا ڪري سگهون: عدالت

مجبوري پنهنجي جاءِ تي پر پنڻ جي لاءِ ڪا جڳهه مختص نٿي ڪري سگهجي

ڪراچي (رپورٽر) ڪراچي ۾ پينو فقيرن ۾ حدبندي جو تڪرار عدالت پهچي ويو، ايڊيشنل ڊسٽرڪٽ اينڊ سيشن جج جي عدالت ۾ هڪ فقيرياڻي / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 29

ڪينجهر ڍنڍ جي چوطرف سرڪاري زمين تي قبضن خلاف احتجاجي مظاهرو

امجد شورو، نويد سولنگي، ذوالفقار ميراڻي، فراز ٻبر، اظهر ٻبر، بلاول ٻبر جي اڳواڻي ۾ احتجاج ڪيو ويو

ڪينجهر ڍنڍ جي چوطرف قبضا مافيا قبضا ڪري مقامي ماڻهن جو جيئڻ جنجال بنائي ڇڏيو آهي : مظاهرين

هن کان اڳ ڪوهستاني توڙي ساحلي پٽي جي زمينن تي به قبضا ٿي چڪا آهن، نوٽيس وٺي انصاف ڪيو وڃي

ٺٽو: تاريخي ماڳ ڪينجهر تي قبضو ڪندڙن خلاف جسم پاران احتجاج ڪيو پيو وڃي

ٺٽو (رپورٽر: جاويد لطيف ميمڻ) سنڌ جي تاريخي، مٺي ۽ نهري پاڻي جي سپ کان وڏي ڍنڍ جيڪا ڪراچي جي آبادي سميت مقامي لکين ماڻهن کي پاڻي فراهم ڪندڙ ڪينجهر ڍنڍ جي ايراضين تي ٺيڪيدار غيرقانوني والار خلاف/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 01

ميرپورماٿيلو پرسان ڪارنهن جي پراڻي تڪرار تان جهيڙو، هڪ زخمي

ميرپورماٿيلو (رپورٽر) ميرپورماٿيلو ويجهو ڳوٺ مهراب سميجو ۾ ڪارنهن جي پراڻي تڪرار تان سميجا برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙو، لٺيون ۽ ڪهاڙيون لڳڻ سبب هڪ ڄڻو زخمي، زخمي کي ڊي ايڇ ڪيو اسپتال ميرپورماٿيلو ۾ داخل ڪيو ويو تفصيل موجب ميرپورماٿيلو ويجهو ڳوٺ مهراب سميجو ۾ ڪارنهن جي پراڻي تڪرار تان سميجا برادري جي ٻن/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 02

بدين ۾ يوسي چيئرمين ۽ ڊرائيور تي زيادتي جو ڪيس داخل، متاثرن پاران انصاف جي گهر

مين غلام رسول سومرو ۽ سندس ڊرائيور هوشو قاضي مون کي زبردستي گاڏي ۾ وجهي هڪ جاءِ تي کڻي ويا : شاگرد شعبان پٽي

منهنجو پٽ ڪافي ڏينهن کان گم سم خاموش رهڻ لڳو ان تي آئون مسلسل شعبان کان پڇندي رهيس : شاگرد جي والده

معاملي جو نوٽيس وٺي جوابدار گرفتار ڪري انهن کي سزا ڏني وڃي ۽ اسان سان انصاف ڪيو وڃي

بدين (رپورٽر مرتضي ميمڻ) بدين پوليس پيپلز پارٽي بدين سٽي جي صدر ۽ يونين ڪائونسل حاجي سومار ابڙو جي چيئر مين غلام رسول سومرو ۽ سندس ڊرائيور هوشو قاضي تي زوري زنا ڪرڻ جو بدين ٿاڻي تي ڪيس داخل ڪري/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 26

بدين: زيادتي جو شڪار ٿيل نينگر والدين سان گڏ جي انصاف لاءِ احتجاج ڪري رهيو آهي

ڊپٽي ڪمشنر سکر محمد بخش ڏاريجو پاران ترقياتي ڪمن جو جائزو

سکر (بيورو رپورٽ) ڊپٽي ڪمشنر سکر محمد بخش ڏاريجو پٽي ڏينهن به شهر جي مختلف هنڌن تي هلندڙ ترقياتي ڪمن جو جائزو ورتو، ان موقعي تي اسسٽنٽ ڪمشنر سٽي ثوبيه فلڪ رائو ۽ ٻيا آفيسر پڻ ساڻس گڏ هئا ڊي سي سکر مقامي رهواسين کان ٺيڪيدارن، لاڳاپيل کاتن پاران شروع ڪيل مختلف اسڪيمن جو جائزو ورتو ۽ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 27

ابراهيم حيدري ٿاڻي جي حد ۾ مڙس زال تي بدترين تشدد ڪري قتل ڪري ڇڏيو

جوابدار مڙس زال تي بدترين تشدد ڪري قتل ڪرڻ بعد لاش سس جي اچلائي فرار ٿي ويو

جوابدار ٻي شادي ڪرڻ چاهي ٿو ڏيءَ ڪي گهر کٽي آيو ۽ چيائين ته هن آپگهات ڪيو آهي : مقتول جو پيءُ

ملير (رپورٽر) ابراهيم حيدري ٿاڻي جي حد ۾ مڙس زال تي بدترين تشدد ڪري قتل ڪرڻ بعد لاش سس جي اچلائي فرار، پوليس لاش جناح سپتال منتقل ڪري جاچ شروع ڪري ڏني، جوبدار ٻي شادي ڪرڻ چاهي ٿو ڏيءَ کي منهنجي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 03

ملير : تشدد ڪري قتل ڪيل ٽن ٻارن جي ماءُ جي قتل جو ڪيس داخل

قتل جو ڪيس مڙس ڪاشف ولد محمد حسن جي مديت ۾ ملير سٽي ٿاڻي تي داخل ڪيو ويو

جوابدارن هٿن جون نسون ڪاٽڻ بعد لاش کي گهر اندر موجود پاڻي جي ٽينڪ ۾ اڇلي ڇڏيو : مڙس

اميد اٿم ته پوليس اڻ ڌري جاچ ڪري ملوث جوابدارن کي گرفتار ڪري اسان کي انصاف فراهم ڪندي

ملير (ڊ ر) ملير سٽي ٿاڻي جي حد برهاني ٽائون جي گهر جي پاڻي ٽينڪ مان هٿ پيرٻڌي تشدد ڪري قتل ڪيل ٽن ٻارن جي ماءُ اسماءَ جي قتل جو ڪيس ملير سٽي ٿاڻي تي نامعلوم جوابدارن خلاف سندس مڙس ڪاشف جي مدعيت ۾ داخل/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 28

ٺٽو پوليس پاران منشيات فروشن ۽ ڌوهارين خلاف ڪارروايون

پوليس پاران منشيات مان ڀريل هڪ ٽرڪ تي ڇاپو ٽرڪ مان لکين روپين جي منشيات هٿ

پوليس پاران اسپورٽيج ڪار هٿ ڪري نارڪوٽڪس ايڪٽ تحت ڪيس داخل ڪيو ويو

ٺٽو (رپورٽر: جاويد لطيف ميمڻ) ايس ايس پي ٺٽو ڊاڪٽر محمد عمران خان جي حڪمن تي ٺٽو پوليس پاران منشيات فروشن ۽ ڌوهارين خلاف ڪارروايون /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 04

سلطانپور ۾ آبادگارن جو باردانو نه ملڻ خلاف احتجاجي مظاهرو

بااثر فوڊ انسپيڪٽر قربان ڪلوڙ سرڪاري باردانو واپارين کي وڪرو ڪري رهيو آهي : مظاهرين

غريب آبادگارن کي ستون فارم آڻي ڏيو جي بنياد تي صرف چڪر ڪاٽرائي رهيا آهن

سلطانپور (رپورٽر) سلطانپور ۾ آبادگارن جو باردانو نه ملڻ خلاف احتجاجي مظاهرو، سلطانپور ۾ آبادگارن پاران سرڪاري باردانو نه ملڻ خلاف فوڊ سينٽر اڏو احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو، بااثر فوڊ انسپيڪٽر قربان ڪلوڙ سرڪاري باردانو واپارين/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 05

سلطانپور: آبادگار باردانو نه ملڻ خلاف احتجاج ڪري رهيا آهن

گهارو واٽر ڪارپوريشن جي ملازمن پاران بجلي بند ڪرڻ خلاف احتجاج

گهارو (رپورٽر: بشام جوکيو) گهارو واٽر ڪارپوريشن جي ملازمن پاران بجلي بند ڪرڻ خلاف احتجاج ڪيو ويو پيپلز ليبر يونين جي انفارميشن سيڪريٽري عالم جوکيو ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته گذريل ڏهه ڏينهن کان پمپ هائوس ڪالوني گهارو جي ڪنيڪشن ڪٽي وئي آهي انهن چيو ته اسين حاضر سروس ملازم آهيون/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 06

دادو ۾ بلاولي ويلفيئر آرگنائيزيشن جي سينٽرل ڪميٽي جو اجلاس

اسان کي سماٽ برادري جي تعليم، صحت ۽ سماجي ڀلائي ۾ ڪم ڪرڻو آهي : اڳواڻ

ميمبر سازي جي مهم تيز ڪري ۽ ضلع سطح تي باڊيون جوڙي وينديون

دادو (رپورٽ عزيزالله خاصخيلي) بلاولي ويلفيئر آرگنائيزيشن جي سينٽرل ڪميٽي جو اجلاس زير صدارت مرڪزي صدر جام مشتاق الرسول ناريجو/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 07

خانپور پرسان ڪلهوڙا برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙو فائرنگ، هڪ قتل

فيضو ٿاڻي جي حد حاجي خان ڪلهوڙو ۾ ڪلهوڙا برادري جي ٻن ڌرين ۾ ٽڪر ٿي پيو

جوابدار جي رحيم بخش ڪلهوڙو کي زمين تان واپس ايندي فائرنگ ڪري قتل ڪري ويا

نوجوان جو مڙهه ضروري ڪاروائي بعد وارثن حوالي ڪيو ويو، گهر ۾ ڪهرام مچي ويو

خانپور: جهيڙي ۾ مارجي ويل حاجي خان ڪلهوڙو جو لاش پيل آهي

خانپور (رپورٽر: عتيق ابڙو) خانپور پرسان ڪلهوڙا برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙو فائرنگ رحيم /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 29

جهڏو : روشن خيال ڪاهوڙي اڳواڻ استاد ڪرم ڪلوئي وفات ڪري ويو

جهڏو (رپورٽر) سموري زندگي فڪري پليجو کي ارپيندڙ روشن خيال ڪاهوڙي اڳواڻ استاد ڪرم ڪلوئي وفات ڪري ويو سندس تدفين جهڏو لڳ اباڻي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 30

ايڪسائيز اينڊ نارڪوٽيڪس (اي پي ايس) روهڙي سرڪل جي ڪارروائي

گشت دوران هڪ منشيات فروش گرفتار، منشيات هٿ، ڪيس داخل ڪيو ويو

پوليس ايڪٽ 1997 تحت ڪيس داخل ڪري وڌيڪ جاچ شروع ڪري ڏني

سکر (رپورٽر: امداد علي گل ڪلوڙ) ايڪسائيز اينڊ نارڪوٽيڪس (اي پي ايس) روهڙي سرڪل جي ڪارروائي، گشت دوران هڪ منشيات فروش گرفتار،/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 08

سکر: ايڪسائيز اينڊ نارڪوٽيڪس پوليس پاران گرفتار ڪيل جوابدار ۽ هٿ ڪيل منشيات جو ڏيک

گهوٽڪي ضلعي اندر امن امان جو معاملو گنڀير بڻجي ويو

صوبائي گهرو وزير ضياءُ لنجار پاران اڳواڻي صوبائي وزير عبدالباري خان پتافي وٽ ترسي پيو

ميرپورماٿيلو (رپورٽر) ميرپور ماٿيلو، گهوٽڪي ضلعي اندر امن امان جو معاملو گنڀير بڻجي ويو، سنڌ جو گهرو وزير ضياء لنجار ڪالهه کان گهوٽڪي لٿل، صوبائي گهرو وزيرضياء لنجار پاران اڳواڻي صوبائي وزير عبدالباري خان پتافي وٽ/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 09

ٻيرلوءِ پرسان شرپسندن ڪڇين جي باردانن کي باهه ڏئي ساڙي ڇڏيو

شرپسند عناصرن آبادگارن خالد مستوئي ۽ سرفراز مستوئي جي باردانن کي باهه ڏئي ساڙي فرار ٿي ويا

ٻيرلوءِ: نامعلوم شرپسندن پاران ڪڇين جي باردانن کي ڏنل باهه جو ڏيک

ٻيرلو (رپورٽر) ٻيرلو پرسان شرپسندن ڪڇين جي باردانن کي باهه ڏئي ساڙي ڇڏيو، فائر برگيڊ/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 10

سکر ۾ مبينه اغوا ٿي ويل ڌيءَ جي بازيابي لاءِ احتجاج، ملوث ماڻهو موتمار ڌمڪيون پيا ڏين، انصاف فراهم ڪيو وڃي : عورت

سکر (بيورو رپورٽ) مبينه اغوا ٿي ويل ڌيءَ جي بازيابي ۽ جوابدارن جي گرفتاري لاءِ روهڙي جي علائقي وڏي پٽي جي رهواسي مسمات رابيل شيخ/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 12

ڊي سي سکر پاران سرسو ڪمپليڪس جو دورو

سرسو جو چيف ايگزيڪيوٽو آفيسر (سي اي او)، محمد ڏتل ڪلهوڙو وفد کي بريفنگ ڪيو

سنڌ جي صوبائي حڪومت ۽ ٻين ڊونرز پاران فنڊنگ ڪيل منصوبن بابت بريفنگ ڏني وئي

سکر (رپورٽر : امداد علي گل ڪلوڙ) ڊي سي سکر پاران سرسو ڪمپليڪس جو دورو خبر موجب ڊپٽي ڪمشنر سکر راجا اير بي ڏاريجو، سنڌ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 11

سنجهورو ۾ پوليس جو ڌوڙن سان مقابلو، هڪ ڌوهاري زخمي حالت ۾ گرفتار ڪرڻ جي دعويٰ

سنجهورو (رپورٽر) سنجهورو ۾ پوليس جو ڌوڙن سان مقابلو گل حسن رند زخمي حالت ۾ گرفتار، ٽي ٽي پسٽل ۽ موٽرسائيڪل هٿ تفصيل موجب سنجهورو ٿاڻي جي هيڊ ڪانسٽيبل سردار لغاري جي اڳواڻي ۾ پوليس پارٽي معمول مطابق گشت تي هئي ته ڳوٺ ناروخان لغاري وٽ انهن جو اوچتو سامهون هٿياربندن اچي ويا ڌوڙن پوليس کي ڏسي پوليس مٿان سڌي فائرنگ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 31

عمرڪوٽ ۾ ايس ايس پي جي حڪم تي ڌوهارين، منشيات فروش ۽ منظم ڌوهارين خلاف ڪارروايون

منشيات فروش ۽ سمورن منظم ڌوهن خلاف ڪارروايون جاري، مجموعي طور 07 جوابدارن کي گرفتار ڪيو ويو

عمرڪوٽ (رپورٽر) ايس ايس پي عمرڪوٽ آصف رضا بلوچ جي حڪم تي ڌوهارين، ڌوهارين، منشيات فروش ۽ سمورن منظم ڌوهن خلاف ڪارروايون جاري آهن مجموعي طور 07 جوابدارن کي گرفتار ڪيو ويو 03 گٽڪا فراهم ڪندڙ گرفتار، حد بندي آرڊيننس تحت 02 جوابدار گرفتار، 01 جوابدار ڊانڊلي ۽ بدانتظامي جي ڪيس ۾ گرفتار، زرعي زمين مان /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 32

*** روزاني سنڌيار ڪراچي سمر پرنٽنگ پريس بي آر ٽاور چندريگر روڊ ڪراچي مان ڇپرائي آفيس نمبر 807 ٽريڊ ٽاور عبدالله هارون روڊ ڪراچي مان پڌري ڪئي وئي *** رابطي لاءِ: 02135650370، فيڪس: 02135650371

روزاني
سنڌيار
ايڊيٽر: اعجاز مهر
Daily SINDHYAR
www.dailysindhyar.com
ڇنڇر 20 اپريل 2024ع

پارليامينٽ جي گڏيل اجلاس کي صدر مملڪت جو خطاب

نئين پارلياماني سال جي شروعات تي صدر مملڪت آصف علي زرداري پارليامينٽ جي گڏيل اجلاس کي خطاب ڪيو. هن پنهنجي خطاب ۾ سياسي جماعتن کي مفاهمت جي تجويز ڏيندي چيو تہ اختلافن کي ڳالهين ذريعي حل ڪيو وڃي. صدر مملڪت چيو تہ اڄ هڪ نئين باب جي شروعات ڪرڻ جو وقت اچي ويو آهي. [illegible]

[illegible] خوراڪ جي کوٽ جا مسئلا جنم وٺي چڪا آهن.
صدر مملڪت پرڏيهي سيڙپڪاري آڻڻ جي ڳالهہ ڪئي، جيڪا ملڪ لاءِ انتهائي ضروري آهي پر جنهن ملڪ ۾ امن امان جو مسئلو هجي، دهشتگردي عروج تي هجي، بجلي ۽ گئس جا اگهہ چوٽ چڙهيل هجن، اتي سيڙپڪار پنهنجي موڙي سيڙائڻ کان اڳ ڏهہ دفعا سوچيندا. سيڙپڪارن کي جيڪڏهن آڻڻو آهي تہ انهن جي موڙيءَ کي تحفظ وارو ماحول مهيا ڪرڻو پوندو. صدر مملڪت پنهنجي تقرير ۾ دهشتگردي واري چئلينج جو پڻ ذڪر ڪيو. ان حقيقت کان انڪار نٿو ڪري سگهجي تہ ماضيءَ جي غلط رياستي پاليسي جي ڪري دهشتگرديءَ کي پوکڻو پئجي رهيو آهي. ان لاءِ صرف زباني جمع خرچ بدران حقيقي قدم کڻڻا پوندا. نيشنل ايڪشن پلان تي سختيءَ سان عمل ڪرڻو پوندو

انٽرميڊيئيٽ اِن ڪمپيوٽر سائنس

سڪندر گلاب سومرو

ٻار جڏهن پنهنجي ميٽرڪ جي ڪلاسن مان پار پوندا آهن تہ هنن کي پنهنجي اڳين منزل يعني پنهنجي ڪيريئر جي چونڊ ڪرڻي پوندي آهي. [illegible] جي چونڊ ڪرڻ اسريل ملڪن ۾ انهيءَ ڪري بہ سولي آهي، جو اتي ٻارن جي مرضين ۽ خواهشن کي ئي احترام جي نگاهہ سان ڏٺو وڃي ٿو ابتدائي تعليم کان وٺي يونيورسٽيءَ جي تعليم تائين جيڪو ڪجهہ پڙهايو ۽ سمجهايو وڃي ٿو، ان جو تعلق عملي زندگيءَ سان هوندو آهي. يا وري هڪ اهڙي خيالي دنيا سان هوندو آهي، جيڪا ٻار کي ڪجهہ ڪرڻ ۽ پنهنجي صلاحيتن کي ثابت ڪرڻ جي لاءِ همٿائيندي رهندي آهي. جيئن چنڊ ڏانهن سفر ڪرڻ جي لاءِ اتساهڻ. ٻار جي لاڙي کي شروع کان ئي سمجهڻ جون ڪوششون ڪيون وينديون آهن. ان حساب سان ئي ٻارن جي تربيت ڪئي ويندي آهي. ۽ هنن جي خواهشن ۽ ضرورتن کي سامهون رکي کين تعليم ڏني ۽ ڏياري ويندي آهي. "زندگي ڪيئن گذارجي؟" (لائيف اسڪلز) جي تعليم ڏني ويندي آهي. انهيءَ ڪري ٻار پنهنجي سوچ ۽ سمجهہ جي آڌار پنهنجن رجحانن کي پرکي اڳتي وڌندا ويندا آهن. اهوئي مکيہ سبب آهي تہ اتي ٻار جيڪو ٿيڻ چاهيندو آهي، والدين کان وٺي ادارن تائين ان جي ڀرپور مدد ڪئي ويندي آهي. جيڪو ڪجهہ بڻجڻ چاهيندو آهي، ان جي لاءِ گهربل شيون فراهم ڪيون وينديون آهن. اسان وٽ عين ان جي ابتڙ ٿئي ٿو ڪڏهن بہ ٻار جي سوچ، سمجهہ، لاڙن ۽ رجحانن کي نظر ۾ ناهي رکيو ويندو. جيڪي درسي ڪتاب ٻارن کي پڙهايا وڃن ٿا، اهي سڀ جا سڀ نصيحتن، ثنا خوانين ۽ هٿرادو هيرن جي ڪهاڻين سان ڀريل آهن. حقيقت هي آهي تہ اسان وٽ "زندگي ڪيئن گذارجي؟" جي تعليم ڏني ئي ناهي ويندي. صدين کان اسان وٽ درسي ڪتابن ۽ تعليمي ادارن ٻارن طوطا ۽ تعبيدار ٺاهڻ لاءِ تيار ڪيا ويا آهن. اسان وٽ سن ستيتاليهن کان اڄ ڏينهن تائين جيڪي بہ تعليمي پاليسيون آيون آهن، اهي تعليمي پاليسيون گهٽ پر طوطا ۽ تعبيدار تيار ڪرڻ جا پروجيڪٽ وڌيڪ لڳن ٿيون. اڄ بہ، هن ايڪهين صديءَ جي دور ۾ بہ، سنڌ ۾، جنهن قسم جي تعليم ڏني وڃي پئي، ان جو معيار اڄ کان چاليهہ پنجاهہ سال اڳ واري تعليم جي معيار جهڙو بہ ناهي. توڙي جو تن ڏينهن ۾ تعليمي حاصلات جي لاءِ ان قسم جو ساز و سامان دستياب ڪونہ هوندو هو. جيڪو اڄڪلهہ جي ٻارن کي دستياب آهي: جيئن موبائل فونز ۽ سوشل ميڊيا جي سهولت. پر ان سڀ جي باوجود ٻارن جي ڪارڪردگي ۽ ڪيريئر جي چونڊ ڪرڻ هڪ مشڪل صورتحال جو شڪار رهندي آئي آهي. اها مشڪل صورتحال هي آهي تہ ٻار تا چون تہ سائين اسان زندگيءَ کان بيزار آهيون ڪا راهہ ڏسيو ٿورو تفصيل ۾ وڃي هنن کان جڏهن حال ۽ احوال ٿا وٺون تہ معلوم ٿو ٿئي تہ اهي

والدين ٿي آهن. [illegible] جيڪا ٻن قسمن جي ذمرن ۾ ورهايل آهي: هڪ "سافٽ ويئر" ۽ ٻي "هارڊ ويئر". ٻنهي قسمن جي تعليم جو اسڪوپ (دائره ڪار) تمام گهڻو وسيع آهي ۽ روزگار جا موقعا بہ جام آهن. پاڪستان يا ڏکڻ ايشيا ۾ تہ سافٽ ويئر جو وڏو اسڪوپ آهي. ٻار جنهن شعبي کي پنهنجي زندگيءَ جو اهم مقصد سمجهندا آهن، والدين ان مقصد ۾ رنجينده رهندا آهن ۽ وري والدين جيڪو چاهيندا آهن، ٻار ان کان فرار جو راهون پيا تلاش ڪندا آهن. اندازو لڳايو تہ ڪيريئر جي چونڊ، جيڪو هڪ ٻار جو ذاتي فيصلو هجڻ گهرجي، ان ٻار ۾ فيصلي ڪرڻ جي قوت/صلاحيت انهيءَ ڪري بہ پروان ناهي چڙهندي، ڇاڪاڻ جو ٻار جي ذهن ۾ هن قسم جي جملن کي ويهاريو ويندو آهي تہ. "توهان اڃان ٻار آهيو". "توهان اڃان دنيا ناهي ڏٺي". "جيسيتائين وڏا موجود آهن، توهان ڪير ٿيندا آهيو فيصلا ڪرڻ وارا؟" وغيره. ميٽرڪ بعد ٻار پنهنجي پنهنجي ڪيريئر جي پهرئين ڏاڪي، جيڪو ٻن سالن جي مدت وارو هوندو آهي، ان کي پار ڪرڻ جي لاءِ ڪاليجن ۾ داخلا وٺندا آهن. ڪاليج اعليٰ تعليم ڏانهن سفر ڪرڻ جي لاءِ هڪ بنيادي ڪردار ادا ڪندڙ تعليمي ادارا آهن. اسان وٽ سنڌ ۾ هن وقت هر تعلقي يا هڪ وڏي آبادي رکندڙ يونين ڪائونسل ۾ بہ ڪاليج موجود آهن. ڪاليجن جي بلڊنگس جو ڇا حال آهي؟ ٻارن جي حاضري ڪيتري آهي؟ اتي موجود تدريسي عملو پڙهائي بہ ٿو يا نہ. انهن سڀني ڳالهين کي هڪ پاسي رکي اسان صرف هتي اها ڳالهہ ڪريون ٿا تہ سڀ جا سڀ ڪاليج صرف ٻن شعبن يعني پري ميڊيڪل ۽ پري انجنيئرنگ جي تعليم ڏيڻ جي لاءِ مخصوص ڪيا ويا آهن يا تيار ڪيا ويا آهن. جيڪي ٻار انجنيئر بڻجڻ چاهيندا آهن تہ انهن کي پري انجنيئرنگ واري گروپ ۾ داخلا وٺڻي پوندي آهي ۽ جيڪي ڊاڪٽر ٿيڻ چاهيندا آهن تہ انهن کي پري ميڊيڪل واري گروپ ۾ داخلا وٺڻي پوندي آهي. پر ڪي اهڙا ٻار بہ آهن، جيڪي اڳتي هلي ايم بي اي، ماس ڪميونيڪيشن/جرنل ازم يا ڪنهن ٻئي شعبي ۾ صرف انهيءَ ڪري داخلا جا خواهشمند بڻجي پوندا آهن، ڇاڪاڻ جو اهي ويچارا يا تہ ڊاڪٽر ٿيڻ کان رهجي ويا هوندا آهن يا وري انجنيئر بڻجڻ واري خواهش دل ۾ رهجي وئي هوندي اٿن. پنجاب ۾ سروس ڪرڻ دوران مون ڏٺو تہ اتي پري ميڊيڪل ۽ پري انجنيئرنگ جي تعليم ڏيڻ سان گڏ ڪجهہ ٻيا شعبا بہ آهن، جن جي تعليم بہ ڪاليجن ۾ ڏني پئي وڃي. جهڙوڪ ڪمپيوٽر جي تعليم. پنجاب ۾ ڪمپيوٽر جي تعليم ڏيڻ جو بنياد ميٽرڪ کان ئي رکيو ويو آهي. بلڪل ائين، جيئن اسان وٽ اڳ ۾ ٻار جڏهن

نائين ۽ ڏهين ڪلاس ۾ داخل ٿيندو هو تہ ان کي آرٽس ۽ سائنس مان ڪنهن بہ هڪ ڪلاس جي چونڊ ڪرڻي پوندي هئي. [illegible] "انٽرميڊيئيٽ اِن ڪمپيوٽر سائنس" (آءِ سي ايس) [illegible] جهڙي طرح سان پري انجنيئرنگ ۽ پري ميڊيڪل ۾ داخلا وٺندا آهن. ساڳي طرح سان ٻارن ميٽرڪ ڪلاسن ۾ ڪمپيوٽر سبجيڪٽ ڪنيو هوندو آهي، انهن جي لاءِ آءِ سي ايس پروگرام موجود هوندو آهي. ڪمپيوٽر جتي هڪ ٽيڪنالاجي آهي، اتي هي هڪ جديد قسم جو علم بہ آهي. پاڪستان ۾ توڙي جو هن کي آئي چاليهن سالن کان مٿي جو عرصو گذري چڪو آهي پر ان جي اهميت ۽ افاديت اڄ بہ برقرار آهي، خاص طور تي سوفٽ ويئر ڊولپنگ جي حوالي سان. اسان سڀ هن ڳالهہ کي ڀلي ڀت ڄاڻون ٿا تہ ڪمپيوٽر جي شعبي (تعليم) اسان جي روزمره جي ڪار وهنوار کي ئي بدلائي ڇڏيو آهي. آءِ سي ايس پروگرام ڪمپيوٽر ۽ سائنس جي گڏيل مطالعي جو نالو بہ آهي، جيئن ٻار اڳتي هلي انفارميشن ٽيڪنالاجي (آءِ ٽي) جي ميدان ۾، يا وري سافٽ ويئر ڊولپمينٽ جي دنيا ۾ پنهنجي لاءِ ڪا جڳهہ ناهڻ ۾ ڪامياب ٿي وڃن. ڪمپيوٽر اسان جي زندگين ۾ انقلاب آڻي ڇڏيو آهي. ڪمپيوٽر اڄڪلهہ نہ صرف اسان جي تعليمي ادارن جو هڪ اهم حصو بڻجي ويا آهن پر اهي اسان جي روزمره جي زندگي ۾ ڪيترائي ڪم بہ سرانجام ڏئي رهيا آهن. اسان جي سادگي جو مثال هن کان وڌيڪ ڀيو ڪهڙو ٿي سگهي ٿو تہ هڪ ڏينهن سنڌ جي هڪ تعليمي بورڊ جي سيڪريٽري کان جڏهن مون هي پڇا ڪئي تہ توهان جو بورڊ آءِ سي ايس ڪرائي ٿو؟ تہ ششدر ٿي مونکان پڇيائين تہ پهرين تہ هي ٻڌايو تہ آءِ سي ايس آهي ڇا؟ مون آءِ سي ايس جي باري ۾ هن کي بريف ڪيو ۽ چيو تہ سنڌ ۾ اسان جا تعليمي بورڊ آءِ سي ايس ڇو نٿا ڪرائين؟ تہ جواب آيو تہ هي اسان جو مينڊيٽ ئي ناهي.
اسان هن آرٽيڪل ذريعي سنڌ حڪومت کي گذارش ٿا ڪريون تہ سنڌ جي سمورن ڪاليجن ۾ آءِ سي ايس پروگرام جي شروعات ڪئي وڃي، ڇاڪاڻ جو هي پروگرام ڪو معمولي پروگرام ناهي. ٻارن کي آءِ ٽي جي دنيا ۾ ڪٽي وڃڻ جي لاءِ هي پروگرام تمام گهڻو مددگار رهي ٿو پنجاب پنهنجي ڪاليجن ۾ گذريل 25 سالن کان آءِ سي ايس پروگرام هلائي رهيو آهي ۽ ڪيڏي نہ افسوس جي ڳالهہ آهي تہ اسان کي اڄ بہ خبر ناهي تہ آءِ سي ايس ڪهڙي بلا جو نالو آهي! پاڪستان جي تعليمي نظام جي باري ۾ گڏيل قومن جي هڪ تازي رپورٽ ۾ ڇاپيل آهي تہ: "پاڪستان جو تعليمي نظام جديد گهرجن کان سٺ سيڪڙو پٺتي بيٺل آهي." ساڳي حوالي سان سنڌ ڪٿي بيٺل آهي؟ سوچيو!

توُن حبيبُ، توُن طبيبُ، توُن دارُون ڪي دَرَدَن،
توُن ڏِٺيسِ، توُن لاهِٺيسِ، ڏاٽَرا! ڪي ڏکڻَن،
تڏهين ڦِکيون ڦَرَق ڪن، جڏهين اَمر ڪريو اِن ڪي.

پاڪ ايران ۽ سعودي عرب جا سفارتي لاڳاپا

رياض ابڙو

سعودي ۽ پاڪستان جا لاڳاپا ڍاڪن کان هلندا پيا اچن ۽ ڪيترن ئي جيوپوليٽيڪل طوفانن کي منهن ڏئي چڪا آهن. يمن، ايران ۽ ڪشمير جي مسئلن تي لاڳاپا ڇڪتاڻ ۾ ايندا رهيا آهن. پر انهن اختلافن کي ٻہ طرفي لاڳاپن ذريعي وڏي نقصان کان بغير سفارتي چينلز ذريعي حل ڪيو ويو آهي. اعليٰ سطحي دورن مان ظاهر ٿئي ٿو تہ ڇڪتاڻ جي باوجود ٻہ طرفا لاڳاپا بهتري تي آهن. اهو چوڻ ڏکيو آهي تہ بند دروازن جي پويان ڪهڙي خاص ڳالهہ ٻولهہ ڪئي ٿي وڃي.
پاڪستان ۽ سعودي عرب آمريڪا جي اڳواڻيءَ ۾ آمريڪي گروپ جا اهم ميمبر هيا. جيڪي افغان جهاد دوران سوويت يونين سان وڙهيا هيا. جڏهن تہ 1996 ۾ ڪابل تي طالبان جي حڪومت تي قبضي ڪانپوءِ سعودي، پاڪستان ۽ امارات هٿا جن افغان حڪومت کي تسليم ڪيو هيو ان ڪري پاڪستان ۽ سعودي عرب سرڪار افغان صورتحال تي نظر رکي ٿي تہ جيئن گڏيل حڪمت عملي جوڙي سگهجي.
حقيقت اها آهي تہ ٻين مسلمان رياستن کي انهن اهم مسئلن تي اتفاق راءِ پيدا ڪرڻ گهرجي. جيڪي مسلم دنيا خاص ڪري فلسطين ۽ ڪشمير کي متاثر ڪن ٿا. حقيقت ۾ اڳوڻي پرڏيهي وزيرشاهہ محمود قريشي بہ ڪاوڙ جو اظهار ڪيو هيو ۽ سعودي جي اڳواڻي ۾ او آءِ سي جي ڪشمير تي عربن تنقيد ڪئي هئي. جنهن سبب لاڳاپا خراب ٿي ويا هيا. معاملن کي هموار ڪرڻ ۾ مدد لاءِ ان وقت جي وزيراعظم ۽ آرمي چيف پاران سعودي عرب جا دورا ڪيا ويا هيا.
پاڪستان کي پنهنجي سفارتي ڪوشش کي جاري رکڻ گهرجي تہ جيئن سڀني رياستن، خاص طور تي مسلمان بلاڪ ۽ خطي سان دوستانا لاڳاپا برقرار رکي سگهجن. جڏهن تہ سعودي عرب هڪ روايتي پائيوار آهي. ايران هڪ پاڙيسري آهي ۽ پاڪستان سان ثقافتي ۽ تاريخي لاڳاپن جو حصيدار آهي. تنهن ڪري پاڪستان کي سعودي ۽ ايران جي وچ ۾ سفارتي پل تعمير ڪرڻ لاءِ پنهنجي صلاحيت جو بهترين استعمال ڪرڻ گهرجي. سعودي عرب بہ مسلم دنيا ۾ پنهنجي موقف کي نظر ۾ رکندي والاريل ڪشمير جي عوام تي ٿيندڙ ظلمن خلاف آواز اٿارڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪري سگهي ٿو. پاڪستان ۽ سعودي عرب جا لاڳاپا احترام ۽ گڏيل مفادن تي ٻڌل هوندا آهن. پر لاڳاپن ۾ تڏهن وڏي گهٽتائي اچي وئي هئي جڏهن پاڪستان يمن ۾ سعودي جي اڳواڻي ۾ جنگ ۾ شامل ٿيڻ کان انڪار ڪيو هيو.
حقيقت ۾ سعودي هاڻي يمن جي جنگ مان پاڻ کي ڪڍڻ جي ڪوشش ڪري رهيو آهي. ان ڪري پاڪستان کي مسلم بلاڪ ۾ غير جانبدار رهڻ گهرجي ۽ مختلف جيوپوليٽيڪل ڪئمپن ۾ رياستن جي وچ ۾ پل ناهڻ جي ڪوشش ڪرڻ گهرجي. فرقيواريت ۽ علائقائي تڪرارن ۾ قاسڻ يقينن پاڪستان جي مفاد ۾ ناهي جيڪو اعليٰ حڪمرانن کي سمجهڻ گهرجي.
پاڪستان ڊگهي عرصي کان مسلم ملڪن سان پنهنجي لاڳاپن ۾ توازن برقرار رکڻ لاءِ جدوجهد ڪري رهيو آهي. جيتوڻيڪ ان جي مسلسل مالي ۽ سياسي مدد جي ڪري پاڪستان هميشہ سعوديءَ ڏانهن جهڪاءُ رکيو آهي. پاڪستان ايران سان پنهنجي اقتصادي ۽ واپاري لاڳاپن جي صلاحيت جو مظاهرو بہ ڪيو آهي. پر پاڪستان سعودي عرب ۽ آمريڪا جي مداخلتن ۽ ناراضگين جي ڪري پورو پورو فائدو ناهي وٺي سگهيو اها اڳڪٿي ڪرڻ ڏکي آهي تہ ڇا سعودي- ايراني لاڳاپن جي بحاليءَ سان سندن سياسي نظرياتي دشمني ختم ٿي ويندي؟ اهو تصور ڪرڻ بہ بلڪل سادو آهي تہ ان سان پاڪستان ۾ فرقيواريت واري ڇڪتاڻ ختم ٿي ويندي. جن کي ماضي ۾ سعودين ۽ ايرانين گهڻو ڪري هٿي ڏني هئي.
اسلامي ملڪ ان ترقي کي پاڪستان لاءِ گيم چينجر جي طور تي بيان ڪن ٿا. ان خيال جي بنياد تي تہ وچ اوڀر ۾ ٻن دشمنن جي وچ ۾ معمول جي صورتحال ڪجهہ معاشي مشڪلاتن کي آسان بڻائي سگهندي؟ ان ڪري پاڪستان کي ٻنهي ملڪن سان پنهنجي لاڳاپن تي نظرثاني ڪرڻ جي ضرورت آهي. پر ايران ۽ سعودي عرب جي وچ ۾ سفارتي لاڳاپن جي بحالي پاڪستان لاءِ گهڻو ڪجهہ تبديل نہ ٿي ڪري سگهي. ڇاڪاڻ تہ مسئلو ٻنهي ملڪن سان پنهنجي ٻہ طرفي لاڳاپن ۾ آهي. وچ اوڀر ۾ چين کي عالمي ۽ علائقائي سياسي منظرنامي ۾ وڏي تبديلي جي طور تي پيش ڪيو آهي ۽ هڪ نئين پاور بلاڪ جي قيام جو اشارو پڻ ڏنو ويو آهي. پيا ان کي ڪوشش طور ڏسن ٿا تہ جيئن انهن جي اسٽريٽجڪ. اقتصادي ۽ سياسي اختيارن کي بهتر بڻائي سگهجي. انهن جي عالمي سياسي تصوير کي تبديل ڪرڻ ۽ پاڪستان سميت روايتي اسٽريٽجڪ اتحادين تي انحصار گهٽائڻ (جيڪي مدد جي ضرورت جي صورت ۾ غيرجانبداري پوزيشن کي برقرار رکندا آهن). محمد بن سلمان جيڪو نظرياتي رياست جي جاري ڪيل دتبديليءَ جو معمار آهي. شايد اهو سبق تڏهن سکيو هوندو جڏهن پاڪستان يمن جنگ دوران غيرجانبدار رهڻ جو فيصلو ڪيو هو. پر ايران بين الاقوامي دباءَ گهٽائڻ ۽ خليج رياستن سان اقتصادي تعاون ۽ واڌارڻ جا رستا پڻ ڳولي رهيو آهي. پر پاڪستان ۽ افغانستان سميت پاڙيسري ملڪن سان لاڳاپن کي وڌائڻ ۾ مسلسل رڪاوٽن کي منهن ڏيڻو پيو ٿو جيڪو انهن کي مضبوط برآمداتي بنياد ناهڻ جي صلاحيت کي نقصان ٿو پهچائي.
ڪجهہ تجزيانگارن جو خيال آهي تہ سعودي پنهنجي سياسي ۽ سفارتي طاقت کي آزمائي رهيو هيو ۽ ايران سان سفارتي لاڳاپن جي بحالي ان حڪمت عملي جو حصو هيون ايران ۽ سعودي عرب جي وچ ۾ تازو لاڳاپا وچ اوڀر لاءِ ڪيترائي ۾ اثر ٿي سگهن ٿا. اهو شايد ئي پاڪستان لاءِ اسٽريٽجڪ تبديلي آڻي سگهي. سعودين لاءِ دفاعي تعاون هڪ مسئلو رهيو آهي ۽ ايران لاءِ سرحد جي حفاظت ۽ دهشتگردي جون ڪارروايون پاڪستان سان ان جي ٻہ طرفي لاڳاپن ۾ اهم رڪاوٽون آهن. جن جو هڪ جهڙو ۽ حقيقي تصور آهي. ايران جي باري ۾ چيو ويو آهي تہ بلوچ باغي هاڻي پنهنجي سرزمين کي پاڪستاني سيڪيورٽي فورسز جي خلاف آپريشن شروع ڪرڻ لاءِ استعمال ڪري رهيا آهن.
پاڪستان ڊگهي عرصي کان مسلم ملڪن سان پنهنجي لاڳاپن ۾ توازن برقرار رکڻ لاءِ جدوجهد ڪري رهيو آهي. جيتوڻيڪ ان جي مسلسل مالي ۽ سياسي مدد جي ڪري پاڪستان هميشہ سعوديءَ ڏانهن جهڪاءُ رکيو آهي. پاڪستان ايران سان پنهنجي اقتصادي ۽ واپاري لاڳاپن جي صلاحيت جو مظاهرو بہ ڪيو آهي. پر پاڪستان سعودي عرب ۽ آمريڪا جي مداخلتن ۽ ناراضگين جي ڪري پورو پورو فائدو ناهي وٺي سگهيو.

بقايا	01

ڪيو آپگهاتي بمبار سميت 2 دهشتگرد مارجي ويا. پوليس موجب، هڪ حملو ڪندڙ آپگهاتي ڌماڪو ڪيو. حملي بعد فوري طور پوليس نفري پهچي وئي. فائرنگ ڪندڙ جو پوليس سان مقابلو ٿيو. پوليس جو چوڻ آهي تہ شروعاتي طور لڳي ٿو دهشتگردن جو ٽولو 2 هو ۽ ٻئي پيادل هئا. هڪ دهشتگرد گاڏي ويجهو پاڻ کي ڌماڪي سان اڏائي ڇڏيو، هڪ دهشتگرد گاڏي تي فائرنگ ڪئي. پوليس اختيارين موجب، شرافي ڳوٺ ٿاڻي جي حدن ۾ پرڏيهين جي وين ويجهو ڌماڪو ٿيو. شروعاتي اطلاع موجب ڌماڪي وقت فائرنگ بہ ٿي، وين ۾ پنج پرڏيهي سوار هئا. سمورا پرڏيهي شهري محفوظ آهن. پوليس اختيارين جو چوڻ آهي تہ پرڏيهي شهرين کي محفوظ هنڌ منتقل ڪيو ويو آهي، پوليس علائقي کي گهيري ۾ آڻي ڇڏيو آهي ۽ ڪارروائي ڪئي پئي وڃي، پرڏيهي زمزمہ کان ايڪسپورٽ پروسيسنگ زون ۾ ڪم ڪرڻ ويندا آهن. پوليس اختيارين موجب، پرڏيهي جي وين کي موٽرسائيڪل سوار آپگهاتي بمبار ذريعي نشانو بڻايو ويو، واقعي واري هنڌ تان هڪ ڪلاشنڪوف، دستي بمن سان ڀريل بيگ بہ ملي آهي، واقعي واري هنڌ پرسان هڪ ٻي گاڏي کي بہ نقصان پهتو واقعي جي اکين ڏٺي شاهد سيڪيورٽي گارڊ ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو تہ هو هو ٻن گاڏين ۾ زمزمہ کان نڪتا هئا. مانسهرا ڪالوني ويجهو ڌماڪو ٿيو. ڌماڪي بعد هڪ دهشتگرد گاڏي ٻنيان فائرنگ ڪري رهيو هو. اسپتال اختيارين جو چوڻ آهي تہ ڌماڪي جي زخمين ۾ 45 ورهين جو نور محمد. لنگر خان ۽ سلمان مسيح شامل آهن. ٻنهي جي حالت ڳنڀير جوڳي آهي جڏهن تہ زخمين ۾ ڪو بہ پرڏيهي شامل نہ آهي. ان ڪانپوءِ سيڪيورٽي گارڊ نور محمد علاج دوران زخمن جا سور نہ سهندي دم ڏئي جڏهن تہ ٻيو سيڪيورٽي گارڊ سلمان رفيق وينٽي ليٽر تي آهي.

بقايا	02

دهشتگردن جي ناپاڪ ارادن کي ڪنهن بہ صورت ۾ ڪامياب ٿيڻ نہ ڏنو ويندو سنڌ جي سينيئر صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ ڪراچي جي مانسهره ڪالوني ۾ پرڏيهين سان پيش آيل واقعي جي مذمت ڪئي آهي. صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ چيو تہ پوليس جي وقت تي ڪارروائي دهشتگردن جي ناپاڪ ارادن کي مٽيءَ ۾ ملائي ڇڏيو سندس چوڻ هو تہ هر دهشتگردن سان جهيڙيندڙ پوليس جي جوانن کي ڀيٽا پيش ڪن ٿا. سنڌ جي سينيئر صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ چيو تہ دهشتگردن جي ناپاڪ ارادن کي ڪنهن بہ صورت ۾ ڪامياب ٿيڻ نہ ڏنو ويندو.

بقايا	03

طور قسم کنيو جي يو آءِ جي نور عالم خان چيو تہ اسپيڪر صاحب، اوهان هڪ غير آئيني ڪم ڪيو آهي، اهو ميمبر اسان جو رڪن ناهي پر اوهان ڪائنس حلف ورتو سپريم ڪورٽ ۾ ان سيٽ بابت ڪيس هلي رهيو آهي، جيڪڏهن اوهان اجلاس ائين هلائي رهيا آهيو تہ اسان ڪورم جي نشاندگي ڪنداسين. اياز صادق چيو تہ انهن ميمبرن جو اليڪشن ڪميشن نوٽيفڪيشن جاري ڪيو آهي. اجلاس دوران مخالف ڌر اڳواڻ عمر ايوب خيالن جو اظهار ڪندي چيو تہ ملڪ ۾ آئيني ۽ قانوني شين جي کوٽ آهي. مهانگائي جا مسئلا آهن. اسان قسم کنيو آهي تہ آئين جي پاسداري ڪنداسين. آئين جي ڀڃڪڙي ٿي رهي آهي، صدر جي خطاب تي بحث شروع ڪريو. عمر ايوب چيو تہ اوهان کي رٽ پيش ڪرڻي آهي تہ صدر جي خطاب تي بحث ڪرڻو آهي. اپوزيشن ليڊر رٽ تي بحث ڪندي ميمبران تي ڳالهائيندا. سندس چوڻ هو تہ ڪالهہ نارووال ۾ سرڪاري گاڏيءَ جي ٽڪر ۾ نوجوان شهيد ٿيو ڪير سار لهڻ وارو ڪونهي. ملڪ ۾ آئين ۽ قانون جي حڪمراني نہ آهي. پ پ اڳواڻ عبدالقادر پٽيل چيو تہ حڪومتي ۽ اپوزيشن بينچن ۾ ڇڪتاڻ نظر اچي رهيو آهي، پارليامان جي صبر کي چئلينج ڪيو ويو تہ هتي ڪو بہ ماءُ جو پٽ هتي ڳالهائي نہ سگهندو. قانون واري وزير اعظم نذير تارڙ قومي اسيمبليءَ ۾ خطاب ڪندي چيو تہ حيرت آهي تہ قانون ڪير پڙهائي رهيو آهي، خبر ناهي قانون ڪٿان پڙهيو پيو وڃي. اجلاس جاري آهي تقرير تي بحث ايجنڊا تي اچي ويندي. صدر جي تقرير دوران جيڪو ٿيو اهو شرمناڪ آهي. نوشڪي ۽ ڪشمور ۾ پيش آيل واقعن تي جمال رئيساڻي ڏيان ڏيارڻو نوٽيس تي چيو تہ ملڪ دشمنن خلاف اسان وٽ پلانز آهن. جنهن تي قانون واري وزير چيو تہ 5 ڌماڪن کان پاڪستان دهشتگردن جي نشاني تي آهي. انهن عنصرن خلاف قدم کنيا پيا وڃن. هن ايوان ۾ دهشتگردي جي حوالي سان بريفنگ ڏني وئي. دهشتگردن کي ملڪ ۾ واپس آندو ويو. اعظم نذير چيو تہ دهشتگردن سان ڪنهن بہ قسم جون ڳالهيون نہ ٿينديون، انهن کي انهن جي زبان ۾ ئي جواب ڏنو ويندو

بقايا	04

ٽيڪنالاجي جي مدد سان گڏيل آپريشن جو فيصلو ڪيو ويو آهي. محسن نقوي جي صدارت هيٺ نيڪٽا هيڊڪوارٽر ۾ نيشنل ايڪشن پلان تي عملدرآمد لاءِ جائزي ڪميٽي جو اجلاس ٿيو. جنهن ۾ وفاقي گهرو سيڪريٽري، نيڪٽا سربراهہ، ڊي جي ايف آءِ اي، سنڌ، پنجاب، خيبر پختونخواهہ، بلوچستان، آزاد ڪشمير، گلگت بلتستان ۽ اسلام آباد جا آءِ جيز بہ شريڪ ٿيا. اجلاس جي ٻڌائي موجب سنڌ ۽ پنجاب جي ڪچي ۾ گڏيل آپريشن جو فيصلو ڪيو ويو وفاقي گهرو وزير چيو تہ ڪچي جي علائقن مان شرپسندن عنصرن جو مڪمل خاتمو ڪيو ويندو ۽ گڏيل آپريشن لاءِ ڊرونز سميت جديد ٽيڪنالاجي کي استعمال ۾ آندو ويندو

بقايا	05

اقبال جي رڪنيت معطل ڪري ڇڏي. اسپيڪر صدر آصف زرداري جي خطاب دوران غير پارلياماني ٻولي استعمال ڪرڻ تي هڪ اجلاس لاءِ ٻنهي جي رڪنيت معطل ڪئي. اياز صادق جي صدارت هيٺ قومي اسيمبلي اجلاس 40 منٽ دير سان شروع ٿيو اجلاس دوران اسپيڪر رولنگ ڏيندي چيو تہ صدارتي خطاب دوران جشميد دستي ۽ محمد اقبال غير پارلياماني ٻولي استعمال ڪئي. ٻنهي اسيمبلي قاعدن جي ڀڃڪڙي ڪئي. اسپيڪر چيو تہ انهن جي رڪنيت هن اجلاس لاءِ معطل ڪئي وڃي ٿي. ٻئي موجوده اجلاس ۾ حصو نٿا وٺي سگهن.

بقايا	06

ڏئي ڇڏيو. آصف پٽو زرداري سان گڏ پارليامينٽ هائوس ۾ صحافين سان ڳالهائيندي بلاول ڀٽو زرداري چيو اسان تہ آمريتن جا مقابلا ڪيا. انهن کان ڊڄڻ وارا ناهيون. هن چيو تہ اپوزيشن جي ٻن ميمبرن جي معطلي ضروري هئي. هڪ مثال ضرور سيٽ ڪرڻ گهرجي تہ پارليامينٽ جي رولز جي دائري ۾ رهي ميمبرن کي ڪم ڪرڻ گهرجي. سندس چوڻ هو دائري ۾ رهي ڪم ڪيو ويندو تہ اپوزيشن کي ويلڪم ڪنداسين ۽ انهن جي تنقيد جي بہ آجيان ڪنداسين. اپوزيشن وارا آصف کان ڊڄن ٿا. هڪ سوال جي جواب ۾ بلاول ڀٽو زرداري چيو تہ حڪومتي قدمن سان ماڻي سستي ناهي ٿي.

بقايا	07

سطح تي پهچي ويو جمعي تي اسٽاڪ ايڪسچينج جي انڊيڪس ڪاروبار جي پڄاڻي تاريخ جي بلند ترين سطح تي ڪئي. 100 انڊيڪس 619 پوائنٽون واڌ سان 70909 تي بند ٿيو ڪاروباري ڏينهن ۾ انڊيڪس 782 پوائنٽن جي بيند ۾ رهيو 100 انڊيڪس جي اڄ بلند ترين سطح 70968 رهي. بازار ۾ اڄ ساڍا 47 ڪروڙ شيئرز جا سودا ٿيا. شيئرز بازار جي ڪاروبار جي ماليت سوا 23 ارب رپيا رهي. ان ڪانسواءِ مارڪيٽ ڪيپٽلائيزيشن 46 ارب رپيا وڌي 9833 ارب رپيا آهي.

بقايا	08

جي بروقت ڪارروائي سان پرڏيهي مهمان محفوظ رهيا، رڳو سندن هڪ گارڊ زخمي ٿيو وڏي وزير مراد علي شاهہ چيو تہ پرڏيهي مهمانن جي سيڪيورٽي تي مقرر سيڪيورٽي جي علاج جو فوري بندوبست ڪيو وڃي. وڏي وزير مراد علي شاهہ آءِ جي سنڌ کي واقعي جي جاچ ڪري رپورٽ ڏيڻ جي هدايت ڪندي چيو تہ هي دهشتگرد ڪير هئا. ڪٿان آيا هئا ۽ سندن مددگارن سميت سموري معلومات حاصل ڪئي وڃي. وڏي وزير ڌماڪي ۾ استعمال ٿيل بارود بابت بہ تفصيل معلوم ڪري ورتا. وڏي وزير مراد علي شاهہ چيو تہ ملڪ دشمن عنصر امن امان خراب ڪرڻ چاهن ٿا جنهن جي ڪنهن بہ قيمت تي اجازت نہ ڏني ويندي. پوليس جي بروقت ڪارروائي بهترين قدم هو

بقايا	09

سان ڪئي وئي. حڪومتي ذريعن جو چوڻ آهي تہ عالمي مالياتي ادارن جي اختيارين پاڪستان جي معاشي ٽيم کي آءِ ايم ايف کان وڏي عرصي بجاءِ ٿوري وقت وارو پروگرام وٺڻ جي صلاح ڏني، ادارن ٽيڪس نظام کي ڊجيٽلائيز ۽ هر قسم جي رليف کي ختم ڪرڻ جو مشورو پڻ ڏنو ان ڪانسواءِ عالمي مالياتي ادارن مالي خسارو ختم ڪرڻ لاءِ حڪومتي ڪمپنين جي تيز رفتار نجڪاري لاءِ بہ چيو

بقايا	10

آباد هاءِ ڪورٽ جي جسٽس ارباب محمد طاهر حج ۽ عمري جون خدمتون فراهم ڪندڙ نجي ڪمپنين جي حج ڪوٽا بابت درخواستن تي ٻڌڻي ڪئي ۽ ريمارڪس ڏنا تہ هر سال 5_5 ماڻهو سيڪريٽرين ۽ وزيرن طرفان موڪليا ويندا آهن. اسان ايف آءِ اي کان بہ سمورا تفصيل گهرائينداسين. هن پڇاڻو ڪيو تہ ڀيرا ميڊيڪس اسٽاف ۾ ڪنهن ڪنهن کي موڪليندا آهيو؟ ملڪ جي ڏورانهن علائقن جا ماڻهو حج ۽ عمري تي ويندا آهن. انهن کي آگاهي ڏني وڃي تہ ڪا شڪايت هجي تہ ڪيئن ۽ ڪنهن سان رابطو ڪن؟ حاجين کي جاري ميسيج ۾ سمورو مڪينزم شامل ڪري کين مڪمل تفصيل ٻڌايو هتان طبي عملو بہ ويندو آهي پراڻي ڪير نظر ناهي ايندو هاءِ ڪورٽ مذهبي معاملن واري وزارت کي حج تي ويندڙ پانڌيئڙن کي مڪمل سهولتون فراهم ڪرڻ جو حڪم ڏيندي چيو تہ هن سال اسان بہ حج معاملن جي نگراني ڪنداسين. عدالت حاجين جي چاڻ لاءِ الرٽ ميسيجز ذريعي مڪمل گائيڊ لائن فراهم ڪرڻ جون هدايتون جاري ڪيون. جسٽس ارباب طاهر ريمارڪس ڏنا تہ جيڪڏهن ڪنهن ٽيڪسي بابت بہ شڪايت ڪئي تہ توهان جو خير ناهي، جيڪڏهن هڪ بہ شڪايت آئي تہ انهن جا لائسنس رد ڪنداسين. عدالت چيو تہ اسان سمورا ڪيس پينڊنگ ۾ رکي رهيا آهيون، آگسٽ جي پهرئين هفتي ۾ ٻيهر ٻڌڻي ٿيندي، هن سال حج ۾ وزارت جي ڪارڪردگي ڏسنداسين پوءِ انهن ڪيسن جو فيصلو ڪنداسين.

بقايا	11

سردار سرفراز ڏومڪي، عبدالرحمان کيتران شامل آهن. مير سليم کوسو، مير عاصم، بخت ڪاڪڙ، طارق مگسي، شعيب نوشيرواني، راحيلا حميد دراني ۽ مير ضياءُ الله لانگو بہ حلف کنيو. حلف برداري تقريب ۾ بلوچستان جي وڏي وزير سميت اسيمبلي جي ميمبرن، سول ۽ ملٽري بيوروڪريسي شرڪت ڪئي. ڪابينا ۾ شامل وزيرن کي قلمدان ڏيڻ جو اعلان بعد ۾ ڪيو ويندو.

بقايا	12

جي چيف جسٽس لاءِ جسٽس اشتياق ابراهيم جي نالي جي منظوري ڏني. صدر طرفان منظوري بعد قانون واري وزارت جسٽس اشتياق ابراهيم جي پشاور هاءِ ڪورٽ جي چيف جسٽس طور مقرري جو نوٽيفڪيشن جاري ڪيو صدر زرداري بلوچستان هاءِ ڪورٽ جي چيف جسٽس لاءِ هاشم ڪاڪڙ جي منظوري بہ ڏني. جنهن بعد قانون واري وزارت جسٽس هاشم ڪاڪڙ جي مقرري جو نوٽيفڪيشن جاري ڪري ڇڏيو. پشاور هاءِ ڪورٽ جي ٽن ايڊيشنل ججن کي مستقل جج بڻائڻ جو بہ نوٽيفڪيشن جاري ڪيو ويو آهي. جنهن موجب جسٽس فضل سبحان. جسٽس شاهد خان ۽ جسٽس ڊاڪٽر خورشيد اقبال کي مستقل جج بڻائڻ جي منظوري ڏني وئي آهي.

بقايا	13

45 اسپورٽس ايسوسي ايشنز جو اجلاس منعقد ٿيو جنهن ۾ سيڪريٽري اسپورٽس جلال الدين مهر ۽ سمورن اسپورٽس ايسوسي ايشنز جي سربراهن شرڪت ڪئي. اجلاس ۾ سنڌ اولمپڪ ايسوسيئيشن. سنڌ باڪسنگ ايسوسيئيشن. سنڌ هاڪي ايسوسيئيشن ۽ ٻين يونينز شرڪت ڪئي. راندين واري وزير سردار محمد بخش مهر جو چوڻ هو تہ صوبي ۾ سنڌ اسپورٽس سٽي ناهڻ ۽ ڊويزنل سطح تي اسپورٽس گيمز شروع ڪيون وينديون. هن راندين واري سيڪريٽري کي هدايت ڪندي چيو تہ نيشنل گيمز ۽ ڊويزنل سطح تي اسپورٽس گيمز ڪرائڻ لاءِ تياري ڪئي وڃي. سنڌ اسپورٽس سٽي ناهڻ جي لاءِ پروپوزل تيار ڪيو وڃي، اسان چاهيون ٿا تہ سنڌ ۾ اسپورٽس سٽي ناهيو وڃي تہ جيئن سنڌ جي راندين کي ترقي ملي سگهي. راندين واري وزير جو وڌيڪ چوڻ هو تہ اسپورٽس سٽي ۾ اسپورٽس يونين جون آفيسون بہ قائم ڪيون وينديون. اسان جي ڪوشش آهي تہ سنڌ جي راندين کي اڳتي آڻيون. هن چيو تہ سيڪريٽري اسپورٽس جي آفيس سمورن اسپورٽس ايسوسي ايشنز لاءِ
آئيندياسين. اسپورٽس ايسوسي ايشنز جي اڳواڻن اجلاس ۾ ڳالهائيندي چيو تہ سنڌ ۾ اسپورٽس سٽي جو اعلان خوش آئند آهي ۽ فزيڪل ايجوڪيشن کي تعليم کاتي مان واپس وٺي راندين واري کاتي ۾ ضم ڪيو وڃي جنهن تي راندين واري وزير سردار محمد بخش مهر تمام اسپورٽس ايسوسي ايشنز جي اڳواڻن کي مسئلا حل ڪرڻ جو يقين ڏياريو.

بقايا	14

جي شروعات صبح 7 وڳي ٿي. پهرئين مرحلي ۾ 21 رياستن جي 102 سيٽن تي ووٽ وڌا ويا. 1600 کان وڌيڪ اميدوار ميدان ۾ هئا. جڏهن تہ 16 ڪروڙ 63 لک کان وڌيڪ ووٽر رجسٽرڊ هئا. 21 رياستن ۾ لوڪ سڀا جي 102 سيٽن تي مجموعي ووٽر ٽرن آئوٽ 59.71 سيڪڙو رهيو. ڀارت ۾ چونڊون 7 مرحلن ۾ پهرين جون تائين جاري رهنديون ۽ نتيجن جو اعلان 4 جون تي ڪيو ويندو.

بقايا	15

مهمند جي هدايتن تي نيسنل هاءِ وي اٿارٽي سمورين توانائيون ۽ وسيلا روڊن جي بحالي تي لڳايا ويا آهن. ملڪ جي اڪثر حصن ۾ اين ايڇ اي نيٽ ورڪ ٽريفڪ لاءِ بحال آهي. ان حوالي سان سڄي ملڪ ۾ حساس ماڳن تي اين ايڇ اي جو عملو ۽ مشينري مصروف آهي. قراقرم شاهراهہ تي ڪجهہ جاين لينڊ سلائيڊنگ سبب بند آهن. پاڪ فوج جي مدد سان لينڊ سلائيڊنگ جو ملبو صاف ڪيو پيو وڃي. شاهراهہ جلد هر قسم جي ٽريفڪ لاءِ بحال ٿي ويندو. گلگت بلتستان ۾ گيتي داس کان زيرو پوائنٽ (چلاس) جي مقام تان برف هٽائي پئي وڃي جڏهن تہ گلگت بلتستان جا ٻيا روڊ ٽريفڪ لاءِ کليل آهن. اهڙي ريت خيبرپختونخوا ۾ اڪثر روڊ ٽريفڪ لاءِ بحال ڪيا ويا آهن. ڪاغان. گيتي داس جي مقام تي برفباري سبب روڊ هر قسم جي ٽريفڪ لاءِ بند ٿي چڪو آهي. برف هٽائڻ جو موسم تبديل ٿيڻ ڪانپوءِ شروع ڪيو ويندو. اتر ۽ ڏکڻ بلوچستان ۾ اين ايڇ اي روڊ نيٽ ورڪ تي ٽريفڪ معمول موجب هلي رهي آهي. روڊ انفراسٽرڪچر کي بهترين حالت ۾ رکڻ لاءِ اين ايڇ اي جي سڀني علائقائي آفيسن ۾ ڪنٽرول رومز قائم ڪيا ويا آهن جتي برپاسي جي موسمي ۽ روڊن جي صورتحال کي مانيٽر ڪيو پيو وڃي. صورتحال موجب عملدار هدايتون جاري ڪري رهيا آهن. ان سلسلي ۾ عوام کي اپيل ڪئي وئي آهي تہ غير ضروري طور تي خطرن کي منهن ڏيڻ کان پاسو ڪن.

بقايا	16

وزير ۽ صوبائي ڪابينا کي اجلاس طلب ڪرڻ لاءِ قدم کڻڻ جو حڪم ڏنو ويو فيصلي ۾ چيو ويو آهي تہ آئين جي آرٽيڪل 105 موجب ٻن هفتن اندر ڪي پي اسيمبلي جو اجلاس گهرايو وڃي ۽ ڪي پي ۾ سينيٽ جي چونڊن کان اڳ نون چونڊيل ميمبرن کان حلف ورتو وڃي. فيصلي موجب نون چونڊيل ميمبرن کي حلف کان روڪڻ آئين جي ڀڃڪڙي آهي. واضح رهي تہ خيبر پختونخواهہ حڪومت مخصوص سيٽن تي چونڊيل مخالف ڌر جي ميمبرن کان حلف لاءِ اجلاس تہ گهرائڻ جو فيصلو ڪيو هو ميمبرن کان حلف نہ وٺڻ واري معاملي تي اليڪشن ڪميشن کي پي اسيمبلي ۾ سينيٽ جون چونڊون ملتوي ڪيون هيون.

بقايا	17

صوبي ۾ هارين کي وڏ کان وڏ رليف ڏيڻ لاءِ ڪوششون ڪري رهي آهي. هن اجلاس ۾ تجويز ڏيندي چيو تہ هاري ڪارڊ جو نالو پيپلز هاري ڪارڊ يا بينظير هاري ڪارڊ رکيو وڃي، هاري ڪارڊ ۾ ڪٽڪ ۽ قدرتي آفتن جي صورت ۾ هارين جي مدد ڪئي ويندي، سنڌ جي هارين کي هاري ڪارڊ تي زرعي ٻج، يوريا، پاڻ، زرعي دوائن تي سبسڊي ملي سگهندي، سردار محمد بخش مهر چيو تہ هارين کي فارم سٽ مختيارڪارن کان تصديق ڪرائڻي پوندي، جيڪڏهن ڪو هاري پنهنجي زمين وڪرو ڪندو تہ ان کي ڪارڊ حڪومت کي واپس ڪرڻو پوندو. اجلاس ۾ آبپاشي واري وزير جام خان شورو تجويزون ڏيندي چيو تہ پهرين مرحلي ۾ 1 لک 70 هزار هارين لاءِ هاري ڪارڊ ناهيا وڃن. گڏيل ٻوڏن ۽ برساتن ۾ زراعت ۽ آبپاشي کاتي سميت ٻين کاتن تمام سٺو ڪم ڪيو. سمورين تجويزون سنڌ ڪابينا آڏو رکنداسين، جنهن کان پوءِ فيصلو ڪيو ويندو. زراعت واري سيڪريٽري رفيق احمد برڙو بريفنگ ڏيندي چيو تہ سنڌ جي زراعت کاتي پاران تعلقي سطح تي هاري سهولت ڪال سينٽر ۽ تعلقي ليول تي ڪميٽيون ناهيون وينديون. سينيئر ميمبر بورڊ آف روينيو بقاءُ الله انڙ بريفنگ ڏيندي چيو تہ سنڌ جي روينيو کاتي کي 17 ضلعن جي هارين
سطح تي ڪميٽيون ناهيون وينديون. تہ جيئن هارين کي معلومات حاصل ڪرڻ ۾ ڪنهن بہ ڏکيائي جو منهن ڏسڻو نہ پوي.

بقايا	18

سي پي او ۽ آر پي او کي امن ڪميٽيءَ طرفان واضح هدايتون مليون هيون. آفيسرن کي هدايتن هيون تہ اسلام آباد انتظاميا کي هر ممڪن سهڪار فراهم ڪريو شهباز شريف ٻنهي بيان ۾ اهو بہ چيو تہ ڪنهن تنظيم تي پابندي دهشتگردي توڙ ايڪٽ ۾ ڏنل سخت معيار تحت لڳندي آهي. پابندي گهرو وزارت پنهنجي مينڊيٽ موجب لاڳو ڪري سگهي پئي. طاقت جي استعمال سبب ملڪ ۾ امن امان جي صورتحال بگڙجڻ جو خدشو هو. پنهنجي بيان ۾ شهباز شريف چيو تہ ٽي ايل پي جي اڳواڻن سان سياسي ڳالهيون ٿي رهيون هيون. ٽي ايل پي ۽ وفاقي حڪومت ۾ معاهدي ۾ اتفاق ٿيو هو. معاهدي ۾ طئي ٿيو هو تہ ٽي ايل پي اڳواڻن ۽ ڪارڪنن خلاف ڪيس قانوني طريقيڪار ڪانپوءِ واپس ورتا ويندا.

بقايا	19

ٿيون. موسمياتي ماهرن موجب پاڪستان ۾ اپريل جي مهيني ۾ معمول کان 99 سيڪڙو وڌيڪ برساتون ٿيون. جنهن ڪانپوءِ اپريل ۾ برساتن جو 30 ورهين جو رڪارڊ ٽٽي ويو ماهرن جو چوڻ آهي تہ بلوچستان ۾ معمول کان 300 سيڪڙو وڌيڪ ۽ خيبر پختونخواهہ ۾ 90 سيڪڙو وڌيڪ برساتون ٿيون. جڏهن تہ گذريل 30 سالن جي ڀيٽ ۾ هلندڙ مهيني پهرين کان 18 اپريل تائين ٿيندڙ برساتون سراسري برسات کان 99 سيڪڙو وڌيڪ هيون. ماهرن موجب غير معمولي برساتون موسمياتي تبديلين سبب ٿيون.

بقايا	20

سپريم ڪورٽ جي هدايت تي هاءِ ڪورٽ جي سيني ججن کان تجويزون گهري ورتيون. ذريعن جو چوڻ آهي تہ اسلام آباد هاءِ ڪورٽ جي چيف جسٽس جي آفيس طرفان سيني ججن کان سومر تائين تجويزون طلب ڪيون ويون آهن. ذريعن موجب ڊسٽرڪٽ اينڊ سيشن جج ايسٽ ۽ ويسٽ اسلام آباد کان بہ تجويزون گهريون ويون آهن. ذريعن جو چوڻ آهي تہ ججن کي سپريم ڪورٽ جي حڪم نامي جي ڪاپي بہ موڪلي وئي آهي. ججن جي تجويزن ڪانپوءِ فل ڪورٽ گهرائڻ بابت فيصلو ٿيندو

بقايا	21

راءِ تي ٻڌل نئين سروي جاري ڪئي آهي. جنهن تحت 84 سيڪڙو پاڪستاني ٽيڪس ڏيڻ جا حامي آهن. ٽيڪس ڏيڻ جي حامي پاڪستانين ٽيڪس چوري کي غلط ۽ ملڪي معيشت لاءِ وڏو نقصان قرار ڏنو سروي ۾ 11 سيڪڙو پاڪستانين ٽيڪس چوري جي حمايت ڪئي ۽ ان عمل کي درست قرار ڏنو جڏهن تہ 5 سيڪڙو پاڪستانين موقعو ملڻ باوجود ٽيڪس نہ ڏيڻ تي وچولو موقف اختيار ڪيو. نہ انهن ٽيڪس ڏيڻ جي ڪليل حمايت ڪئي تہ مخالفت.

بقايا	22

شراب ۽ هٿيار هٿ ڪيا ويا. شرجيل ميمڻ جو چوڻ آهي تہ سنڌ سرڪار منشيات کان پاڪ مستقبل کي يقيني بڻائڻ لاءِ پرعزم آهي، منشيات وڪرو ڪندڙ معاشري لاءِ ناسور آهن. سنڌ جي سينيئر وزير شرجيل انعام ميمڻ جي هدايتن تي منشيات وڪرو ڪندڙن خلاف ڪريڪ ڊائون تيز ڪندي مختلف ضلعن مان وڌيڪ ڇهن منشيات وڪرو ڪندڙن کي گرفتار ڪري 5 ڪلوچرس، اڌ ڪلو هيروئن، ديسي شراب ۽ هٿيار هٿ ڪيا ويا. سنڌ جي سينيئر وزير شرجيل انعام ميمڻ جو چوڻ آهي تہ سنڌ سرڪار منشيات کان پاڪ مستقبل کي يقيني بڻائڻ لاءِ پرعزم آهي. سندس چوڻ هو تہ منشيات وڪرو ڪندڙ معاشري لاءِ ناسور آهن. سندن خاتمو ڪيو ويندو. سنڌ جي سينيئر وزير شرجيل انعام ميمڻ چيو تہ منشيات وڪرو ڪندڙ ڪنهن نرمي جي اميد نہ رکن. حڪومت قانون جي ڀرپور طاقت سان کين پڪڙڻ ۾ آڻيندي.

بقايا	23

جي درخواست تي ٻڌڻي ڪئي. ٻڌڻي دوران عدالت چيو تہ جوابدار تي اڪائونٽ ۾ ٻاهرئين ملڪ مان رقم اچڻ جو الزام آهي. درخواستگذار افغانستان جو شهري آهي. وڪيل ٻڌايو تہ درخواستگذار افغانستان جو شهري هجڻ ثابت ناهي ٿيو. جوابدار پاڪستاني آهي. پاسپورٽ ۽ سجاڳ ڪارڊ بہ گڏ لڳايو آهي جسٽس عائشا ملڪ چيو تہ جوابدار جو سجاڳ ڪارڊ بلاڪ ڪيو ويو آهي، ان تي وڪيل چيو تہ ڪيس ۾ شامل ٻين ٻن جوابدارن جون ضمانتون ترائل
پوءِ جوابدار عدالتي آبزرويشنز تي درخواست واپس وٺي ڇڏي ۽ عدالت جي ضمانت جي درخواست واپس وٺڻ جي بنياد تي خارج ڪري ڇڏي. جوابدار خلاف گذريل سال جاسوسي جي الزام ۾ سي ٽي ڊي ٿاڻي ۾ ڪيس داخل ڪيو ويو هو.

بقايا	24

جي نمائندگي ڪئي. جتي سڄي دنيا مان 300 عالمي واٽر ليڊر لنڊن ۾ گڏ ٿيا. اها سنڌس قيادت ۾ ڪراچي واٽر اينڊ سيوريج ڪارپوريشن پاران اداري سڌارن جي سلسلي ۾ ڪيل اڳڀرائي جو هڪ اهم اعتراف آهي. سنڌس ڳالهہ ٻولهہ ۾ واٽر ڪارپوريشن ۾ جاري اداري سڌارن تي تفصيلي خيال جي ڏي وٺ ڪئي وئي تہ واٽر ڪارپوريشن پنهنجي عمل کي ڪيئن جديد ڪري رهيو آهي. ان موقعي تي هن عالمي پاڻي جي چئلينجن کي منهن ڏيڻ لاءِ موثر گورننس جي اهميت کي اجاگر ڪيو. هن کي گلوبل واٽر انٽيليجنس طرفان ڏکڻ ايشيا مان اسٽيئرنگ ڪميٽي جو ميمبر چونڊيو ويو آهي جيڪو پاڪستان جي تاريخ ۾ پهريون ڀيرو ٿيو جنهن عالمي سطح تي سنڌ حڪومت جي ڪوششن جو اثر ۽ مڃتا وڌيڪ وڌايو آهي. هن سال جي ڪانفرنس جو موضوع آهي سيڪيورٽي فار هڪ تبديل ٿيندڙ ڏرتي ۽ آبهوا جي تبديلي جي منهن ۾ پاڻي جي حفاظت جي مسئلن کي حل ڪرڻ جي ضرورت آهي. ان موقعي تي سيد صلاح الدين احمد 2030 تائين پائيدار ترقي جي مقصدن (SDGs) تي عالمي ڪارڪردگي جي روڊ ميپ ۾ پڻ حصو ورتو ۽ ان جو جائزو ورتو. واضح رهي تہ گلوبل واٽر سمٽ پيئر ٽو پيئر سکڻ جي لاءِ هڪ پليٽ فارم مهيا ڪري ٿي، يوٽيليٽيز جي وچ ۾ شاگردن. استادن جي رشتن ۽ پاڻي جي افاديت کي درپيش ڪيترن ئي مسئلن جو ڊجيٽل حل سان گڏوگڏ سيڙپڪاري جا موقعا پڻ فراهم ڪري ٿو ڪيترن ئي معروف يوٽيليٽيز واٽر ڪارپوريشن سان گڏ نان روينيو ريڊڪشن پلان. ڪسٽمر ريليشن شپ مينيجمينٽ، پاڻي جي معيار کي بهتر بڻائڻ. نئين ميڊيا سان واٽر فلٽريشن. سلج ٽريٽمينٽ ۽ ويسٽ واٽر ٽريٽمينٽ پلانٽس تي ٻيهر استعمال جهڙن منصوبن تي ڪم ڪرڻ جي خواهش ظاهر ڪئي. واٽر ڪارپوريشن 2030 تائين ڪراچي جي 30 لک وڌيڪ ماڻهن کي پيئڻ جي صاف پاڻي ۽ نيڪالي جي سهولتن تائين رسائي فراهم ڪرڻ لاءِ دنيا جي 300 اڳواڻن جي سربراهي ۾ پنهنجو واعدو پيش ڪيو جيڪا ان جي هڪ وڏي ڪاميابي هوندي. گلوبل واٽر انٽيليجنس گروپ سان واٽر ڪارپوريشن جو ويجهو لاڳاپو ان جي ڪاميابين جو اعتراف ۽ پاڻي جي استحڪام کي اڳتي وڌائڻ ۾ واٽر ڪارپوريشن جي قيادت جي ڪارڪردگي جو اعتراف آهي. اهو اعزاز ڪنهن بہ پاڪستاني افاديت لاءِ بہ هڪ منفرد اعزاز آهي، جنهن جي اڳواڻي واري ڪردار کي پاڻي جي انتظام ۽ سيڪيورٽي تي عالمي ڳالهين ۾ تسليم ڪيو ويو آهي، سيد صلاح الدين احمد کي پاڻي جي ڪارڪردگي ۾ دنيا جي 300 عالمي اڳواڻن ۾ ڏکڻ ايشيا مان اسٽيئرنگ ڪميٽي جو ميمبر چونڊيو ويو آهي. ان موقعي تي هن ستن ٻين ميمبرن سان گڏ سڄي دنيا جي سيني يوٽيليٽيز لاءِ 2030 SDGs روڊ ميپس جو پڻ جائزو ورتو. پاڻي جي عالمي ليڊر جي حيثيت ۾ سنڌس ڪردار پاڻي جي چيلينجز لاءِ عالمي سطح تي ڪم ڪرڻ جو عزم عالمي پارٽنرشپ لاءِ رستو هموار ڪندو ۽ ايندڙ وقت ۾ واٽر ڪاربوريشن لاءِ پرڏيهي سڌي سيڙپڪاري جا رستا کوليندو

بقايا	25

رڪنيت ڏيڻ جو وقت اچي ويو آهي. 75 سالن کان ظلم سهندڙ فلسطين کي رڪنيت ڏيڻ سان کين حق ڏيڻ جي تصديق ٿيندي ۽ تاريخي انصاف هوندو هن چيو تہ فلسطيني عوام جو حق آهي تہ اهي 4 جون 1967 جي جاگرافيائي حدن موجب خود مختيار ۽ آزاد ملڪ ۾ رهن. جنهن جو تخت گاهہ القدس شريف هجي.

بقايا	26

آورن وٽ پيٽرول جون 2 بوتلون بہ هيون. حملي آورن وٽ سمورو سامان بيگ ۾ هو ميڊيا سان ڳالهائيندي اظفر مهيسر چيو تہ جنهن وين کي نشانو بڻايو ويو، ان جي پويان ڪمپني آفيسر جي گاڏي هئي، آفيسر جي گاڏي جي پويان ڪمپني جي سيڪيورٽي گارڊن جي گاڏي هئي. ڌماڪي بابت هن وڌيڪ ٻڌايو تہ دهشتگردن وين تي فائرنگ ڪئي. سيڪيورٽي گارڊز جي جوابي فائرنگ ۾ هڪ دهشتگرد مارجي ويو. ٻي دهشتگرد وين پرسان اچي پاڻ کي ڌماڪي سان اڏائي ڇڏيو آپگهاتي بمبار جي منڍي ۽ ڪجهہ عضوا واقعي واري هنڌ تان هٿ آيا. فنگر پرنٽس ذريعي مارجي ويل دهشتگرد جي سڃاڻپ جي ڪوشش ڪئي ويندي، پرڏيهي شهرين کي ڌمڪيون مليون هيون. سيڪيورٽي خدشن سبب پوليس بہ الرٽ هئي، سي پيڪ ۽ نان سي پيڪ لاءِ پلان تيار ڪيو ويو هو سيڪيورٽي گارڊن حملي آورن تي فائرنگ ڪري حملي کي ناڪام بڻائي ڇڏيو: سي ٽي ڊي انچارج سي ٽي ڊي انچارج راجا عمر خطاب ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو تہ پرڏيهي شهري ٽن گاڏين ۾ سوار هئا. آپگهاتي حملي آور واقعي واري هنڌ موجود هئا. سيڪيورٽي گارڊ حملي آورن تي فائرنگ ڪري حملي کي ناڪام بڻائي ڇڏيو سي ٽي ڊي موجب گاڏي جي رفتار گهٽ ٿي تہ اسپيڊ بريڪر وٽ حملو ڪيو ويو. گاڏي ۾ سوار سمورا پرڏيهي شهري محفوظ رهيا. دهشتگرد موٽرسائيڪل تي سوار ٿي آيا. واقعي واري هنڌ پهچي دهشتگرد موٽرسائيڪل تان لهي ويا، دهشتگردن گاڏي ويجهو پيادل اچي فائرنگ ڪري ڏني.

بقايا	27

هيٺ منعقد ٿيو اجلاس ۾ صوبائي سيڪريٽري صنعت محمد ياسين شر بلوچ، ايم ڊي سائيٽ غضنفر علي قادري ۽ ٻين آفيسرن پڻ شرڪت ڪئي. سيڪريٽري صنعت محمد ياسين شير بلوچ ۽ ايم ڊي سائٽ غضنفر علي قادري صنعت ۽ واپار واري صوبائي وزير جام اڪرام الله ڌاريجو کي جاري ترقياتي اسڪيمن بابت بريفنگ ڏني. اجلاس کي خطاب ڪندي جام اڪرام الله ڌاريجو آفيسرن کي چيو تہ هو صوبي ۾ ڪاروباري ۽ صنعتي سرگرمين کي هٿي وٺرائڻ لاءِ صنعتڪارن ۽ واپاري برادري سان سٺا ورڪنگ لاڳاپا برقرار رکن. هن وڌيڪ چيو تہ هو ذاتي طور تي صنعتي زونن جو دورو ڪندو ۽ درپيش مسئلن جو جائزو وٺندو. هن آفيسرن کي هدايت ڪئي تہ صنعتي زونن ۾ انفراسٽرڪچر کي بهتر بڻايو وڃي. حدخلين ختم ڪيون وڃن ۽ ملازمن کي بروقت پگهارون ڏنيون وڃن چو تہ پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري سنڌ ۾ صنعتي انقلاب ڏسڻ چاهي ٿو صوبائي وزير جام اڪرام الله ڌاريجو گهوسٽ ملازمن خلاف ڪارروائي ڪرڻ ۽ ملازمن جي حاضري يقيني بڻائڻ لاءِ بائيو ميٽرڪ سسٽم کي فعال ڪرڻ جي هدايت ڪندي چيو تہ نون صنعتي زونن ۾ پلاٽن کي درخواست گذارن کي جلد کان جلد قبضو ڏنو وڃي تہ جيئن هو صنعتون قائم ڪن ۽ صوبي مان بيروزگاري ختم ٿي وڃي.

بقايا	28

9 اعليٰ فوجي آفيسرن سميت اجل جو شڪار ٿي ويو ڪينيا جي صدر وليم روٽو طرفان تصديق ڪئي وئي تہ ملٽري هيلي ڪاپٽر ڪرڻ جي واقعي ۾ ڪينيا جو ملٽري چيف جنرل فرانسس اوگولا فوت ٿي ويو آهي. ڪينيا جي صدر ان حادثي تي ملڪ ۾ 3 ڏينهن سوڳ جو اعلان بہ ڪيو آهي. ميڊيا رپورٽن موجب ملٽري چيف اتر اولهہ علائقي ۾ فوجين سان ملڻ وڃي رهيو هو. ٻہ فوجي ان حادثي ۾ بچي ويا. جن کي طبي امداد لاءِ اسپتال نيو ويو. ڪينيا جو ملٽري هيلي ڪاپٽر اولهہ پوڪوٽ ڪائونٽي مان اڏام ڀرڻ جي ڪجهہ منٽن ڪانپوءِ ٿي ڪري پيو. واقعي جا سبب ڄاڻڻ لاءِ جاچ ٽيم جوڙي وئي آهي.

بقايا	29

پنهنجي ٽن ساٿي ٻينو فقيرن خلاف ڪيس داخل ڪرائڻ جي درخواست ڪئي. جنهن تي عدالت فيصلو ٻڌايو عدالت عورت جي درخواست رد ڪندي چيو تہ پنڻ وارو معاملو انتهائي تڪليف ڏيندڙ آهي. خبر ناهي تہ ڪهڙي مجبوري آهي جو ماڻهو پنڻ تي مجبور ٿيندا آهن. عدالت جو چوڻ هو تہ عدالت مجبور ماڻهن جي جذبن جو قدر ڪندي آهي پر عدالت ڪو اهڙو فيصلو نہ ٿي ڪري سگهي. جنهن جي گهر غير قانوني هجي. عدالت پنهنجي فيصلي ۾ چيو تہ مجبوري پنهنجي جاءِ تي پر پنڻ جي لاءِ ڪا جڳهہ مختص نٿي ڪئي وڃي. عدالت دعاگو آهي تہ ٻنهي ڌرين جون ڏکيائيون گهٽ ٿين. پوليس موجب درخواستگذار عورت سعود آباد ۾ ڦٽ پاٿ تي خيرات گهرندي هئي. ٽن ٻين ڀينو فقيرن عورت کان اها جاءِ ڇڏائڻ لاءِ پوليس وٽ درخواست داخل ڪرائي هئي پر پوليس ڪيس داخل ڪرڻ کان انڪار ڪري ڇڏيو هو پوليس جي انڪار ڪانپوءِ درخواستگذار امير خاتون ٽن ٻينو فقيرن شفيع. نذير ۽ مير گل خلاف عدالت ۾ درخواست داخل ڪرائي.

بقايا	30

(پي ڊي ايم اي) برساتن سبب ٿيندڙ جاني ۽ مالي نقصان جي رپورٽ جاري ڪري ڇڏي آهي. جنهن ۾ صوبي ۾ 12 اپريل کان برساتن سبب ٿيندڙ حادثن ۾ جاني ۽ مالي نقصان جا تفصيل جاري ڪيا ويا آهن. پي ڊي ايم اي ترجمان موجب خيبرپختونخواهہ ۾ تازين برساتن سبب پيش ايندڙ حادثن ۾ 36 ڄڻا فوت ۽ 53 زخمي ٿي پيا. برساتن سبب 2 هزار 391 گهرن کي نقصان پهتو آهي، جنهن ۾ 388 گهر مڪمل ۽ 2 هزار گهرن کي جزوي نقصان پهتو آهي. پي ڊي ايم برسات متاثرن جي امداد لاءِ 11 ڪروڙ رپيا جاري ڪري ڇڏيا آهن. جڏهن تہ متاثر ضلعن جي انتظاميہ کي امدادي سامان فراهم ڪيو ويو آهي.

بقايا	31

ڊسٽرڪٽ هيڊ ڪوارٽر اسپتال راولپنڊي ۾ هزارا ڪالوني واسي وحيد جي گهرواري 6 ٻارن کي جنم ڏنو ذريعن جو چوڻ آهي تہ عورت 4 پٽن ۽ 2 ڌيئرن کي جنم ڏنو ڊاڪٽرن موجب سمورا ٻار ۽ سندن ماءُ مڪمل طور تندرست آهن.

بقايا	32

پهتو آهي، جنهن ۾ 388 گهر مڪمل ۽ 2 هزار گهرن کي جزوي نقصان پهتو آهي. پي ڊي ايم برسات متاثرن جي امداد لاءِ 11 ڪروڙ رپيا جاري ڪري ڇڏيا آهن. جڏهن تہ متاثر ضلعن جي انتظاميہ کي امدادي سامان فراهم ڪيو ويو آهي.

بقايا	33

ميٽرڪ سسٽم کي فعال ڪرڻ جي هدايت ڪندي چيو تہ نون صنعتي زونن ۾ پلاٽن کي درخواست گذارن کي جلد کان جلد قبضو ڏنو وڃي تہ جيئن هو صنعتون قائم ڪن ۽ صوبي مان بيروزگاري ختم ٿي وڃي.

بقايا	34

ڏنا تہ جيڪڏهن ڪنهن ٽيڪسي بابت بہ شڪايت ڪئي تہ توهان جو خير ناهي، جيڪڏهن هڪ بہ شڪايت آئي تہ انهن جا لائسنس رد ڪنداسين. عدالت چيو تہ اسان سمورا ڪيس پينڊنگ ۾ رکي رهيا آهيون، آگسٽ جي پهرئين هفتي ۾ ٻيهر ٻڌڻي ٿيندي، هن سال حج ۾ وزارت جي ڪارڪردگي ڏسنداسين پوءِ انهن ڪيسن جو فيصلو ڪنداسين.

بقايا	35

کي ناڪام بڻائي ڇڏيو. سي ٽي ڊي موجب گاڏي جي رفتار گهٽ ٿي تہ اسپيڊ بريڪر وٽ حملو ڪيو ويو. گاڏي ۾ سوار سمورا پرڏيهي شهري محفوظ رهيا. دهشتگرد موٽرسائيڪل تي سوار ٿي آيا. واقعي واري هنڌ پهچي دهشتگرد موٽرسائيڪل تان لهي ويا، دهشتگردن گاڏي ويجهو پيادل اچي فائرنگ ڪري ڏني.

بقايا	36

جو حق آهي تہ اهي 4 جون 1967 جي جاگرافيائي حدن موجب خود مختيار ۽ آزاد ملڪ ۾ رهن. جنهن جو تخت گاهہ القدس شريف هجي.

بقايا 01

جهرڪ ۾ جيئي سنڌ محاذ طرفان ضلعي صدر امجد شورو ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ وڏي انگ ۾ ماڻهن شديد نعريبازي ڪندي ٺٽو حيدرآباد قومي شاهراه تي ڌرڻو هڻي احتجاج ڪري روڊ بند ڪري ڇڏيو ڌرڻي کي خطاب ڪندي اڳواڻن جو چوڻ هو ته ڪينجهر ڍنڍ سنڌ تاريخي ورثي سان گڏ تفريح گاهه سميت لکين انسانن جانين جي جياپي جو وسيلو آهي، هن ڍنڍ سان لڳ وسيع ترزميني ايراضي موجود آهي مختلف جبلن مان ڪرندڙ برساتي پاڻي جا لنگه ب آهن. جانورن ۽ پکين جي سنچري ب موجود آهي جنهن ايراضين تي ڪجه ڌرين پاران غير قانوني قبضا ڪرائي ڪينجهر جي فطري حسن ۽ سونهن کي متاثر ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي پئي وڃي پئي وڃي ۽ سنڌ جي سياحتي ۽ قديمي ماڳن سان ڇيڙ ڇاڙ ڪري سنڌي قوم کي جاڳائي واٽي اشتعال ڏيارڻو پيو وڃي اڳواڻن چيو ته قبضا ڪندڙ ڌر کي واضح پڌايون ٿا ته اسان سنڌي سنڌ جي تاريخي، سياحتي ۽ قديمي ورثن ۽ ماڳن تي ڪنهن ب صورت ۾ قبضو ڪرڻ نه ڏينداسين.

بقايا 02

ڌرين ۾ جهيڙو ٿي پيو جنهن جي نتيجي ۾ جوابدارن لنيون ۽ ڪهاڙيون هڻي عبدالسجڻ سميجو کي جوابدارن مرٽينگ ڪري فرار ٿي ويا جڏهن ته زخمي کي ڊي ايڇ ڪيو اسپتال ميرپورماٿيلو ۾ داخل ڪيو ويو آهي، هوڏانهن زخمي عبدالسجڻ سميجو جو چوڻ آهي ته ڪارنهن جو ڪوڙو الزام هو جنهن جو فيصلو ٿي ويو هو ۽ ڏنڊ جي رقم ب ڪٽي ويا هئا ان باوجود جوابدار ياسين سميجو، مرتضي سميجو، ظفرسميجو مون مٿان حملو ڪري لنيون ڪهاڙيون هڻي زخمي ڪري فرار ٿي ويا آهن بي پاسي واقعي جو ڪيس داخل ناهي ٿي سگهيو.

بقايا 03

گهر ڪٺي آيو ۽ چيائين ته هن آپگهات ڪيو آهي اهو چئي فرار ٿي ويو. پيءُ تفصيل موجب ابراهيم حيدري ۾ مڙس عمران زال سعيد کي بدترين تشدد ڪري قتل ڪري ڇڏيو ان سلسلي ۾ عورت جي پيءُ ٻڌايو ته جوابدار ٻي شادي ڪرڻ چاهي ٿو ڌيءُ کي منهنجي گهر ڪٺي آيو ۽ چيائين ته هن آپگهات ڪيو آهي اهو چئي فرار ٿي ويو هن ٻڌايو ته منهنجي ڌيءُ جو مٿو ڦاٽل ۽ ٽنگون ٽٽل اهن منهنجي ڌيءُ کي هڪ ڌيءُ پيدا ٿي هئي جيڪا فوت ٿي وئي هئي جوپدار کي گرفتار ڪري انصاف ڪيو وڃي ته ڏانهن پوليس فوتي عورت جو لاش جناح اسپتال منتقل ڪرائي واقعي جي جاچ شروع ڪري ڇڏي آهي جڏهن واقعي تي علائقي ۾ خوف ڇانيل آهي

بقايا 04

گذرڊل ڪجه هفتن کان جاري، پوليس پاران منشيات مان ڀريل هڪ ٽرڪ تي ڇاپو ٽرڪ مان لکين روپين جي منشيات هٿ ڪري ورتي جنهن ۾ 1100 ڪلو گهٽڪي ۾ استعمال ٿيندڙ ميٽيريل ۽ 500 پيڪٽ ماوي جا هٿ ڪري هڪ جوابدار محمد قيوم ولد گل مير پٺاڻ کي گرفتار ڪري ورتو جڏهن ته هڪ ٽرڪ جنهن جو نمبر 3400: P ٻڌايو پيو وڃي تحويل ۾ وٺي ميرپور ساڪرو ٿاڻي تي گٽڪا منشيات ايڪٽ تحت جوابدار خلاف ڪيس داخل ڪري ڇڏيو ٻئي پاسي هڪ ٻي ڪارروائي دوران 4 منشيات فروش محمد حنيف جت، گل بهار خشڪ، محمد وحيد قريشي، مختيار بلوچ کي گرفتار ڪري 250 ڪلو گٽڪا مٽريل ۽ گٽڪا ماوا جا 850 پيڪٽ هڪ موٽرسائيڪل سميت آلٽو ۽ ڪيا اسپورٽيج ڪار هٿ ڪري نارڪوٽڪس ايڪٽ تحت ڪيس داخل ڪيو ويو

بقايا 05

ڪي وڪرو ڪري رهيو آهي، اسان روزانو پنڌ ڪري ٿڪجي پيا آهيون، باردانو نه ٿو ڏنو وڃي، مظاهرين، تفصيل موجب گذريل ڏينهن سلطانپور ۾ آبادگارن محمد جادل منگي، رسول بخش انڙ، شير محمد انڙ ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو. ان موقعي تي احتجاج ڪندڙ آبادگارن ڏانهيو ته سلطانپور فوڊ سينٽر تي مقرر ڪيل فوڊ انسپيڪٽر قربان ڪلوڙ سياسي اثر رسوخ هجڻ ڪري سرڪاري باردانو هٽان جي بااثر واپارين کي وڪرو ڪري رهيو آهي، غريب آبادگارن کي ستون فارم آٽي ڏيو جي بنياد تي صرف چڪر ڪاٽرائي رهيا آهن. ۽ باردانو نه پيو ڏنو وڃي، ٻاهر واپاري آبادگارن کان ڪٽڪ 3400 کان 3500 روپيا في مڻ وٺي رهيا آهن. هنن ڏانهيو ته اسان کي پاڻ ڳري رقمن تي ڏنو ويو پر جڏهن اسان جو فصل تيار ٿي مارڪيٽ ۾ آيو آهي ته من مستيون ڪيون پيون وڃن ۽ ڪٽڪ گهٽ رقم تي ورتي پئي وڃي جنهن سان خرچ ئي نه ٿو لهي، هنن اعلي اختيارين کان مطالبو ڪيو ته بنادير جي سلطانپور فوڊ سينٽر انچارج خلاف ڪارروائي ڪري غريب آبادگارن کي باردانو مهيا ڪيو وڃي ته جيئن بي چيني ختم ٿي سگهي

بقايا 06

اسان جي بجلي بلاجواز بند ڪئي وئي بجلي چالو ڪئي وڃي، اشرف خان، عدنان حسن، مسعود، ناصر داؤد پٽي، محبوب جوکيو، صمد گل اڪبر خانيو اورنگزيب، ۽ ٻين پاران احتجاج ڪيو ويو ۽ مطالبو ڪيو ته اسان جو جائز مسئلو حل نه ڪيو ويو ته احتجاج جو دائرو وڌايو ويندو

بقايا 07

جي ڳوٺ باغبان شهيد مخدوم بلاول جي ننگري ۾ ٿي گذريو جنهن ۾ سينٽرل ڪاميٽي جي عهديدارن جام ارمان تاجائي پليجو جام عبدالوهاب ڪيهر، جام خادم حيسن خاصخيلي، جام فرحان ملڪ، جام ارباب علي، جام غلام مجتبيٰ ڏاريجو ملڪ ارباب علي، علي مدد ٻگهيو، عبدالرحيم ملڪ، غلام اصغر ڏهر محمد اسماعيل پنيرو، اصغر پيرزادو، مينهون خان ملڪ، جام اسد علي پلي پوٽو ۽ ٻين سمات اڳواڻن شرڪت ڪئي هن مرڪزي اجلاس ۾ اڳواڻن ڳالهائيندي چيو ته اسان کي پنهجي سمات برادري جي تعليم، صحت ۽ سماجي ڀلائي جي شعبن ۾ وڌ کان وڌ ڪم ڪرڻو آهي ان لاءِ اسانکي پنهجي سمات نوجوانن جو وڌ ۾ وڌ سهڪار گهرجي چوته اسين پنهجي عوام جي مدد کان سواءِ ڪجهه ب نه آهيون هن اهم اجلاس ۾ اهو طئي ڪيو ويو ته ميمبر سازي جي مهم تيز ڪري ۽ ضلع سطح تي باڊيون جوڙي وينديون ۽ سماجي ڪم جو دائرو وسيع ڪيو ويندو

بقايا 08

منشيات هٿ، ڪيس داخل تفصيل موجب ايڪسائيز ٽيڪسيشن اينڊ نارڪوٽيڪس ڊپارٽمينٽ سنڌ جي صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ، سيڪريٽري ايڪسائيز ٽيڪسيشن اينڊ نارڪوٽيڪس، ڊائريڪٽر جنرل ايڪسائيز نارڪوٽيڪس سنڌ جي خاص هدايتن تي سنڌ کي منشيات کان پاڪ ڪرڻ واري عزم تحت اي ٽي او ايس روهڙي سرڪل جي ٽيم ايڪسائيز انسپيڪٽر قمرالدين سيال جي نگراني ۾ روهڙي ويجهو پيڙي چوڪ تي گشت دوران هڪ منشيات فروش شير محمد عرف شيرو ولد شفيع بنڌاني کي گرفتار ڪري ان جي قبضي مان پنج سئو گرام هيروئن پوڊر هٿ ڪري نارڪوٽيڪس ڪنٽرول ايڪٽ 1997 تحت ڪيس داخل ڪري وڌيڪ جاچ شروع ڪري ڏني آهي.

بقايا 09

ترسي پيو. ايف بي آر جو اسسٽنٽ ڊائريڪٽر رحمت الله خان جي مبينا اغوا ٿيڻ جا پڻ اطلاع، ڪسٽم آفيسر جي بازيابي لاءِ حڪمت عملي جوڙي ويندي، ذريعا تفصيل موجب گهوٽڪي ضلعي اندر امن امان جو معاملو گنڀير بڻجي ويو ان سلسلي ۾ سنڌ جو گهرو وزير ضياءَ لنجار ڪالهه کان گهوٽڪي لٿل آهي، صوبائي وزير جي گذريل رات 2 وڳي ايس ايس پي گهوٽڪي سان سنڌس آفيس ۾ ڳالهائي ٿي گذري، جنهن ۾ ڊي آءِ جي سکر ۽ لاڙڪاڻو ب موجود هئا، ٻي پاسي صوبائي گهرو وزير ضياءَ لنجار پاران اڳوائي صوبائي وزير عبدالباري خان پتافي وٽ ترسي پيو آهي، جڏهن ته اڄ اهم ڳالهائي

طلب ڪئي وئي آهي، جنهن ۾ صحافين کي ڳالهائي ڪان پري رکيو ويو آهي هوڏانهن ايف بي آر جو اسسٽنٽ ڊائريڪٽر رحمت الله خان جي مبينا اغوا جو نوٽيس ورتو ويو، جڏهن ته ايف بي آر جو اسسٽنٽ ڊائريڪٽر رحمت الله خان جي مبينا اغوا ٿيڻ جا پڻ اطلاع مليا آهن، جنهن سبب پوليس ۾ ترٿلو مچيل آهي، هوڏانهن ذريعن موجب ڪسٽم آفيسر جي بازيابي لاءِ حڪمت عملي جوڙي ويندي، ۽ صحافين کان لڪائي ايس ايس پي گهوٽڪي سان ٻيهر ميٽنگ ٿيندي.

بقايا 10

عملو بروقت نه پهچڻ سبب لکين روپين جا ٽوٽا سڙي رک ٿي ويا، آبادگارن جا مٽي تي هٿ. واهر جي اپيل رپورٽ موجب ٻپرلو، پرسان ڳوٺ مولا بخش مستوئي ۾ شرپسند عناصرن آبادگارن خالد مستوئي ۽ سرفراز مستوئي جي باردائي کي باه ڏئي ساڙي فرار ٿي ويا، متاثر آبادگارن ٻڌايو ته ڳوٺ ۾ پهيل ڪڻڪ جي باردائي کي باه لڳڻ بعد فائر برگيڊ عملي کي بروقت اطلاع ڪيو ويو ليڪن فائر برگيڊ عملو وقت تي نه پهتو جنهن جي نتيجي ۾ لڳ ڀڳ 25 لکين روپين جي ٽوٽن سان گڏ پرسان ڪڻڪ جو فصل پڻ متاثر ٿيو آهي، متاثر آبادگارن خالد ۽ سرفراز مستوئي ٻڌايو ته فائر برگيڊ عملو وقت تي پهچي وڃي ها ته گهٽ نقصان ٿي پيو سگهي، انهن اعلي اختيارين کي اپيل ڪئي آهي ته شرپسند عناصرن کي واٺڪو ڪري انهن کي قانون موجب سزا ڏئي نقصان جو ازالو ڪيو وڃي.

بقايا 11

رورل سپورٽ آرگنائيزيشن (SRSO) جي مرڪزي ڪمپليڪس جو دورو ڪيو ان موقعي تي اسسٽنٽ ڪمشنر (اي سي) سکر سميت ٻيا آفيسر ب ساڻس گڏ هئا. سرسو جو چيف ايگزيڪيوٽو آفيسر (سي اي او)، محمد ڏتل ڪلهوڙو وفد کي ڀليڪار ڪيو ۽ تنظيم جي جاري منصوبن خاص طور تي حڪومت پاڪستان، سنڌ جي صوبائي حڪومت ۽ ٻين ڊونرز پاران فنڊنگ ڪيل منصوبن بابت بريفنگ ڏني. ان موقعي تي ڊپٽي ڪمشنر سرسو ڪمپليڪس جي سمورن حصن جو تفصيلي دورو ڪيو سرسو ٽيم جي اسٽاف ميمبرن سان ڳالهه ٻولهه ڪئي ۽ مختلف شعبن بابت معلومات حاصل ڪئي ۽ سنڌن ڪمن کي ساراهيو ڊپٽي ڪمشنر سنڌ رورل سپورٽ آرگنائيزيشن پاران سنڌ جي ٻهراڙيءَ وارن علائقن ۾ غربت جي خاتمي بابت ڪنيل قدمن ۽ ڳوٺائين عورتن جي ڪميونٽي کي بااختيار بڻائڻ جي ڪوشش جي واکاڻ ڪندي سنڌ ۾ سماجي ۽ اقتصادي ترقيءَ لاءِ اهڙن قدمن جي اهميت جي واکاڻ ڪئي

بقايا 12

سکر پريس ڪلب آڏو احتجاج ڪندي چيو ته ٽي ڏينهن اڳ راجا اوڊانو ساٿين سان گڏ منهنجي گهر ۾ داخل ٿي گهر ۾ موجود گهرڀاتين کي تشدد جو نشانو بڻايو ۽ منهنجي نوجوان ڌيءُ ناديا کي اغوا ڪرڻ سان گڏ گهر ۾ رکيل سامان ۽ روڪ رقم ڦرڪري فرار ٿي ويا آهن جڏهن ته پوليس واقعي جو ڪيس داخل ڪرڻ کان انڪار ڪري ڇڏيو آهي ملوث ماڻهو موتمار ڌمڪيون پيا ڏين، هن ايس ايس پي سکر ۽ اختيارن کان ڌيءُ کي بازياب ڪرائي جوابدارن خلاف ڪارروائي جو مطالبو ڪيو آهي

بقايا 13

پيتا پيش ، صوفي فنڪار مانجهي فقير ۽ رباني فقير ۽ اديبن شاعرن سان گڏ سندس آخري آرام گاهه تي ڪلام ڳائي سوين ماڻهن پاران گلن جي چادر چاڙهي دعا گهري وئي ، ورسي جي تقريب چانڊيا هائوس سڪرنڊ ۾ ٿي گذري ، ڪيس ڌرتيءَ سان محبت ۽ سماجي ڪمن عيوض لفظن جي پيتا پيش ڪئي وئي ، ان موقعي تي سڪرنڊ پريس جي اڳوٽي صدر ۽ اديب ڪهاڻيڪار محمد صديق منگيو چيو ته ڏٿي بخش چانڊيو سنڌ جو سچو ۽ کرو سانجاهه وند ماڻهون ۽ سندس ڪردار اڄ ب زنده آهي ، صوفي مانجهي فقير چيو ته اسان جي سنڌ ڌرتيءَ تي دهشت گردي ۽ انتهاپسندي وڌي وئي آهي ، اديب شاعر جهانگير ڏاهري چيو ته حاجي ڏٿي بخش جو ڪردار مني ميوي جيان هو، حاجي علي نواز چانڊيو چيو ته بابا سائين فقير صفت انسان هو سنڌ جي ڪنڊ ڪڙڇ مان ڪوبه انسان ايندو هو ته ان جي مدد ڪندو هو شفيق انسان هو ، رضا چانڊيو چيو ته بابا هميشا انسانيت سان محبت ڪئي ڏکوئل ماڻهن جو پرجهلو ٿيو ان موقعي تي شاهنواز چانڊيو ، الهرابو چانڊيو ، سيد احسان علي شاهه ، عطا محمد چانڊيو ، سماجي اڳواڻ خيرمحمد چنا ۽ ٻين ورسي جي تقريب کي خطاب ڪيو ۽ صوفي فنڪارن مانجهي فقير ۽ فقير رباني فقير ڪلام ڳائي ڪيس پيتا پيش ڪئي ۽ آخر ۾ خيرات پڻ ڪئي وئي ، ورسي جي تقريب ۾ علائقي جي سوين ماڻهن شرڪت ڪئي

بقايا 14

۾ شهرين شرڪت ڪئي، رپورٽ موجب رتوديرو نادرا آفيس جي شهر کان ٻاهر امڪاني منتقلي خلاف سنڌ ترقي پسند پارٽي جي سڏ تي ڪامريڊ اختر بليدي ۽ صدر ايراني جي اڳوائي احتجاجي ريلي ڪڍي وئي جنهن ۾ شهرجي سياسي سماجي سوشل ورڪرز ليڪ اديبن ۽ شهرجي سيول سوسائٽي سنڌي ادبي سنگت جي پروفيسر ملهارسنڌي، نشاط تهيم علي، سوشل ورڪر مير مولابخش بروهي، ولي محمد بلوچ، اويس وڏيو سميت وڏي انگ ۾ ماڻهن شرڪت ڪئي، ريلي شهرجي مختلف رستن کان ٿيندي رتوديرو نيشنل پريس ڪلب پهتي جتي نامنظور نامنظور نادرا آفيس جي منتقلي نامنظور جي نعريبازي ڪئي وئي، انهي موقعي تي مقين اڳواڻن ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته هڪ سازش تحت نادرا رتوديرو جي آفيس شهر کان ٻاهر بوسڻ روڊ تي منتقل ڪئي پئي وڃي جنهن سبب شهري سخت مشڪلاتن جو شڪار ٿيندا اسين اهڙي عمل جي سخت لفظن ۾ مذمت ڪريون ٿا اسان نادرا جي ڊي جي کان مطالبو ٿا ڪريون ته نادرا آفيس جي منتقلي وارو فيصلو واپس ورتو وڃي، نادرا شهرجي پبلڪ پارڪ ۾ آهي جتي شفٽ ڪرڻ جون افواهون هلن پيون اهو علائقو نوگوايريا بڻيل آهي اتي شهري محفوظ نه رهي سگهندا، هتي حڪومت ۽ تڪ جي چونڊيل نمائندن کان ب مطالبو ڪيون ته ان معامري جو سختي سان نوٽيس وٺي عوام کي مشڪلاتن کان بچايو وڃي، ٻئي صورت ۾ احتجاج جو دائرو وڌايو ويندو

بقايا 15

جو نوٽيس وٺن اسٽريٽ لائيٽن جي خريداري ۾ مبينه 8 لک 20 هزار رپين جي ڪرپشن ڪئي ويئي، گذريل مهيني واٽر سپلاءِ جا 22 لک رپين کان وڌيڪ جا بل جاٺايا ويا. واٽر سپلائي تي سيڪنڊ هينڊ ڊيزل انجڻ لڳائي عوام جي پئسن کي بنهي هٿن سان لٽيو پيو وڃي. سانگهڙ ميونسپل ڪاميٽيءَ عوام جي اميدن تي پاڻي ڦيري ڇڏيو عوام جمهوري عمل کي مستحڪم بنائڻ لاءِ 6 ڪائونسلرن کي چونڊي ووٽ ڏياري 70 سالن ڪانپوءِ سانگهڙ جي تاريخ ۾ پهريون ڀيرو پيپلز پارٽيءَ جو چيئرمين چونڊيو ويو ۾ 10 مهينن جي عرصي ۾ ميونسپل انتظاميه جا پول پڌرا ٿي ويا ۽ ڪارڪردگي ٻڙي نظر آئي، پهريون سوجهرو ب چٽ ٿي ويو عوام مايوسي جو شڪار ٿي ويئي، عوامي شڪايتن جو ازالو ڪرڻ بدران انتظاميه پنهنجا کيسا ڀريو ۽ ڪرپشن ڪريو جي پاليسي تي عمل پيرا ٿي ويئي، ذريعن جو چوڻ آهي ته چيئرمين جي نگراني ۾ سرڪاري ۽ پرائيويٽ عملي سان گڏ جوڙ ڪري اسٽريٽ لائيٽس جي خريداري ۾ سستي اگ تي خريداري ڪري خردبرد جا رڪارڊ ٽوڙي ڇڏيا آهن، ميونسپل چيئرمين راشد اسلام مغل هڪ ٺي ماڊل جي ٽي نمبر لائيٽس سانگهڙ ميرپور روڊتان خريد ڪري في لائيٽ مبينه 16 هزار رپيا جاٺائي آهي، ذريعن جو چوڻ آهي ته راشد اسلام مغل ساڳي ڪمپني جو لائٽون حيدرآباد مان 7 هزار 8 سو ۾ خريد ڪري 16 هزار جو بل جاٺايو آهي، اهڙي طرح 100 لائيٽس ۾ 8 لک 20 هزار جي ڪرپشن ڪئي ويئي آهي،اهڙي طرح هڪ مهينو اڳ واٽر سپلاءِ جي مرمت لاءِ 22 لک کان وڌيڪ رقم جا بل تيار ڪيا ويا

تصحيح

10.04.2024 جي روزاني "امت" ۾ شايع ٿيل ڊائريڪٽوريٽ فشريز سنڌ (مرين) ڪراچي جي ٽينڊر (NIT) جو حوالو نمبر: INF_KRY_1010/24، روزاني "ڊان"، تاريخ . 10.04.2024، روزاني "سنڌ يار"، تاريخ 10.04.2024. لاءِ (ريگيولر بجيٽ).

پندرهن (15) ڏينهن کان گهٽ جوابي وقت جي ڪري، مٿي ڄاڻايل نوٽيس دعوت ڏيڻ واري ٽينڊر (NIT) کي SSPRA جي ويب سائيٽ تي دير سان اپ لوڊ ڪرڻ جي ڪري ۽ سنڌ پبلڪ پروڪيورمينٽ رولز 2010 (ترميم ٿيل 2013) جي قاعدي_18 جي ڀڃڪڙي کان بچڻ لاءِ، تاريخ 30.04.2024 کان 08.05.2024 تائين ٽينڊر دستاويزن جي خريداري جي تاريخ ۾ واڌ ڪئي وئي آهي، جنهن کان پوءِ 08.05.2024 کان اڳ ٽينڊر دستاويز جمع ڪرائڻ جي تاريخ 12.30 وڳي ۽ ان ئي تاريخ تي 3:00 وڳي تي ڊسٽرڪٽ فشريز سنڌ جي آفيس ۾ کليل آهي (مئرين) ڪراچي، بيرڪ نمبر 45_A، پاڪستان سيڪريٽريٽ صدر ڪراچي

ڊائريڪٽر فشريز سنڌ
مئرين ڪراچي

پڙهندي سنڌ ته.... وڌندي سنڌ

INF/KRY#1112/24